

מחובדים

חודש מנחם-אב תשפ"ו
תורה ד' • גליון מס': 26

מתחברים יחד לתורה של רבינו

בְּשִׁמְעָהּ
בְּחִינַת מַלְכוּת
דְּקֻדְשָׁהּ
מִהַגְלוֹת מִבֵּין
הָעַבּוּרִים

מדרשים
חדשים:
ביסוסים
החולקים
בתורתו

לטייל
בתורתו
(לפי חזונו של רבינו)

מהוואדי
בירדן
בדרך
הביתה

המיליארדר
והמנקה: איז ואיז

מיין עגבניוט:
הטעות הנכונה

הצירופים
האישיים שלך

בְּחִזּוֹן

בס"ד • חודש
מנחם-אב תשפ"ו
• תורה ד' •
גליץ מס': 26

22

השעות הנכונה

רבינו לא הולך לכוון אותך בכל צומת
בחיים. הוא הולך לגלות לך שלא משנה
באמת באיזו דרך תלך...

אין ואין

כשמיליארדר
ומנקה מדרגות
נפגשים מחוץ
למעלית

24

הדרך הביתה

רגעי פחד מוות מול רוצח
בוואדי בירדן שמביאים
עד לאומן

30

אתה לא ברשימת ההפצה של לטייל???
לא מקבל את החוברות והעלוניס???
נשמח מאוד שגם אתה תקבל

גבאי בתי הכנסת, אחראי קבוצות הלימוד בארה"ק, נציגי הישיבות והכוללים, המבקשים לקבל את חומרי
הלימוד של 'לטייל' נא לעדכן בהקדם את אחראי ההפצה הארצי של 'לטייל בתורתך'

התקשרו 055-672-8289

יו"ל ע"י לטייל בתורתך
קו 'לטייל': 04-627-7313
מייל: lb046277313@gmail.com
לפרסום בעלון יש לפנות למייל
אין המערכת אחראית על תוכן הפרסומות

מחובדים

אברהם אבינו ליל שיש

פותחת את שעריך

ומזמיר את

כלל מחורי הליכות הגזלות בעיר הקודש ירושלים והסביבה

לבוש ולישון

בסדר לילה מעמיק

במרחב הממלכתי בעיר מורחג

ובסוף הסדר נשכח

בשיחת חברים שיצורים וקירוב הגלגלות

או אל רכז המורשת הרב נחמן לפק 0533157246

לפרטים נוספים פנו אל נציג "לטייל" ו"מקורבים" בישיבות

אני בלעדך אני יכול

(חיי מוהר"ן)

רבי, הריני
מוכן ומזומן
בשבילך

אומן
על-י

פרטים
בקרו

משהו חדש קורה באומן

אשרי מי שכתב
לנאן ותלמודו בידו

הזוכים במבחן הביניים

בתורה ד'

פרס שלישי על סך 100 ש"ח

אברכים

ר' אליהו זקבך מבית שמש
ר' נחמן גאלדבערגער מבית שמש
ר' שמעון מרגלית מבית שמש
ר' יחיאל עקשטיין מביתר עילית
ר' נתן דוד יגלינק מביתר עילית
ר' בצלאל גלינסקי מירושלים
ר' יעקב צבי אטינגר מירושלים
ר' ישראל נחמן פראנק מירושלים
ר' יוסף חיים בישמוט ממודיעין עילית
ר' נתן רוזנפלד ממודיעין עילית
ר' יצחק נעימי מעמנואל
ר' מאיר חנון מעמנואל
ר' דוד נחמן עזריאל מצפת
ר' עומר יצחק ראש מצפת
ר' זרח דייטש מתל ציון

בחורים:

הבה"ח נתן עושרי מבית שמש
הבה"ח ישראל מרציאנו מירושלים
הבה"ח נתן אורבך ממודיעין עילית
הבה"ח שלמה גלבר ממודיעין עילית
הבה"ח אוריאל חדד מנתיבות

פרס ראשון על ספר ליקוטי מוהר"ן בציפוי עור בהטבעה אישית

ר' מרדכי ויספיס מבני ברק

פרס שני על סך 250 ש"ח

אברכים:

ר' אביעד בן אילוז מבית שמש
ר' יונה לנדסמן מבית שמש
ר' ישראל מרקוס מבית שמש
ר' מרדכי מאיר ישראלי מבית שמש
ר' אלעזר נחשון מירושלים
ר' יהודה פנחסי מירושלים
ר' יוסף חיים חיון מקרית ארבע

בחורים:

הבה"ח נחמן שלמה מרגליות מבית שמש
הבה"ח נתן קליגר מביתר עילית
הבה"ח נחמן בלוק משדה אליהו

לטייל
בתורתו

לעידוד העמקה והתבוננות
בליקוטי מוהר"ן

חדש

חוברת תורה ד' - אנגלית

לומדים. מבינים. מתחברים.

לפי שורשי נשימתך

לצאת מהדרך הכללית?

בדור שבו כולם גדלים בתוך תבניות ביצים ממוספרות, שכולם עושים את מה שכולם עושים, לומדים כמו כולם, מתחננים כמו כולם, ואפילו עובדים את ה' פחות או יותר כמו כולם, קצת קשה לדבר על דרך פרטית, על שביל מיוחד וניגון שאת התווים שלו רק אתה - היהודי האחד והמיוחד - כותב.

אבל מה, אי אפשר להתחמק מזה. בתורה שאנו לומדים, רבינו סוגר עלינו את כל הקצוות, ומכריחים אותנו להגיע לאותה תובנה מאתגרת אך משמחת:

אם אנו רוצים חיים טובים מעין עולם הבא, אל לנו לפסוע בשבילים של אחרים, או באוטוסטרדה ראשית

האדם בן ימינו נעשה יצור כלאיים שחי חיים משותפים, שאין בהם מקום ללב שלו, שאין שם שביל מיוחד לרצונות שלו

שמיליונים הולכים בה הלך ושוב, אנו חייבים לחפש את הדרך האישית שלנו לפי שורש נשמתנו.

נשמע גרנדיוזי מידי? נכון.

אבל מה שגדול עלינו בכמה אלפי מידות - נמצא אצל התלמיד חכם האמיתי, צדיק הדור שהוא שורש נשמות ישראל.

אך עוד קודם שנבין כיצד באמת ניתן ואף צריך להגיע לאותה דרך פרטית ומיוחדת, חובה עלינו להבין מתוך התורה שגילה לנו רבינו הקדוש, למה זה כל כך גרוע ללכת בדרך כללית

ידועה וברורה שאין בה דרכים פרטיות המותאמות לכל נשמה בדרכה המיוחדת.

וגם, כדרכו המיוחדת של רבינו בכל תורה, בה הוא מספר ומצייר את כל תהלוכות העולם ונפלאותיו, משרטט את כל הדרכים שהיו ונחסמו, סולל שבילים ישנים וחדשים כאחד, אולי נצליח להבין מתוך תורה זו, מדוע באמת רוב העולם מפחדים, ואולי אף באמת אינם יכולים להרשות לעצמם לחפש את אותה דרך פרטית? מאיזה סיבה חיפוש שכזה, כל כך מסוכן בעיניהם? ולמה אנו כן יכולים?!

כל אות - תמונה אחרת

בתורה ד' רבינו מסביר שכל הבריאה בראשיתה ובתכליתה, נבראה ממארג אותיות של רצונות שונים שנתהוו כולם מבעל הרצון העליון. הוא רצה רצון כללי אינסופי, שבו גנוזים אינסוף רצונות, וממנו התהוו כל אותם רצונות שמתגלים בתמונות האותיות ובצירופיהם השונים בבריאה.

כל הישות וכל הנבראים מורכבים מצירופים שונים של אותיות קדושות, כל יצור בעולם מרכיבים אותו סך שונה של אותיות ובצורה שונה מחבירו, כך שבכל אחד נמצאים רצונות שונים.

אותם רצונות, הם הרצון שהשי"ת כביכול רוצה שיתגלה מאותו נברא. ובגלל אותם רצונות, גם הנברא רוצה רצונות שונים, שכולם שואפים, כוספים, ומבקשים לחזור שוב ברצונותיהם אל שורש הרצון האור האינסופי שהוליד אותם.

כמו תינוק שמתגעגע לאימו, כמו מים שמבקשים לעלות שוב לשורשם, כמו כל חלק בבריאה שמתגעגע למקורו העליון.

בחיר הבריאה הוא האדם. האדם הוא הרצון העיקרי בבריאה. כי באדם נמצאים השינויים הגדולים ביותר בין אדם לחבירו.

השוני בין בני האדם הוא בלתי נתפס,

כל אדם הוא עולם ומלואו, עם מיליוני דקויות שונות שמפרידות אותו משאר בני האדם.

אמנם יש כל כך הרבה משותף שמחפה ומסתיר את ההבדלים, אבל בשורה התחתונה יש כל כך הרבה הבדלים, גסים ודקים, שבגללם כל אדם הוא מיוחד, אפילו שיש עוד מיליונים כמוהו.

זאת האות 'יה' לה תמונה בא

השוני שיש בתוך האדם עצמו, מופלא עוד יותר. מצד אחד יש לאדם במהותו את הישות הכי גדולה מכל הנבראים, הוא מוכן ומסוגל מצד הכוחות והכלים שנתן לו השי"ת, להגיע למדרגות הישגים ופעולות יותר מכל בוראי העולם.

ומצד שני, יש לו את הכוח לעלות למעלה ולהתדבק בשורש הבריאה, להכלל באינסוף, להיות עניו ואין בתכלית השלימות, מתוך הכרה והשגה שלא שייכת אצל שאר הברואים.

השינויים האלו שיש באדם הם שינויי הצירופים מאין ליש ומיש ליש, שינויים אלו מקפלים בתוכם את כל שינויי הרצונות שיש בעולם, שה' יתברך רוצה מכל אחד משהו אחר ושונה לגמרי.

לכל יהודי, כפי שינויי הרצון ממנו, שנגזרים משינויי הצירופים שלו, כך יש לו דרך מיוחדת שונה ומובדלת, וגם אם באמת יש דרך כללית לכולם בקיום התורה והמצוות, אבל בדרך כללית זו גופא, מבואר שלכל אחד יש דרך פרטית, ושרק אליה הוא צריך לחזור.

מפריש לו דרך

אך שינויים אלו אינם רק מצד הנשמה. לכל אחד יש ארבעה יסודות שהתלבשו בצורה שונה בגוף, ובצירוף שונה.

כתוצאה מכך, יש לכל אחד מידות אחרות בתוך אותם מידות כלליות

שנובעות מאותן ארבע יסודות.

כלומר, כמו שבעפר יש חילוקים, ובצומח יש פי כמה וכמה חילוקים, כך במידות הרעות וצירופי היסודות יש לכל יהודי התמודדות שונה ואחרת לגמרי.

אם אכן כל יהודי היה זוכה ללכת בדרך הפרטית שלו, הרי שהיה לו קל באופן יחסי לתקן את הארבע יסודות של גופו, ולעלות ברצוא ושוב לשורש נפשו, ולקבל משם את דרך חייו האמיתית בלי זיופים.

כשאדם מגלה באמת את הדרך הפרטית שלו, הוא מבין שבפנימיות, בכל פעם שהוא נופל ומתבלבל ללכת בדרכים שהם לא שלו, הרי הוא נופל לבחינת "לא יהיה לך אלוהים אחרים".

שנעזוב את כל הדברים האחרים שמבלבלים אותנו, מתגלה לנו שהחיבור לשורש הוא הדבר הכי טוב, שם בשורש נמצא ההתחלה של הדרך הפרטית שלנו.

אחר כך בנתינת הצדקה, מתחיל השלב של הלוכשים שחוזרים לתמונות האותיות, מגיעים לביטול הגאווה בעצם ההכרה שיש הרבה דרכים, הרבה לבושים, אבל עדיין לא מתגלה ממש הדרך הפרטית.

אבל בוידוי דברים, שהאדם מספר את כל ליבו, את כל רצונותיו ומאורעותיו, הטובים והרעים, מתגלה לגמרי שיש לכל אחד דרך פרטית לגמרי - שזה עיקר התיקון.

ואז גם מתגלה לאדם, שבאמת לכל חבריו יש גם דרך פרטית, שהם צריכים ללכת בדרך אחרת משלו לביטול היישות, וחזרה לתוך היישות.

כשאדם מגלה באמת את הדרך הפרטית שלו, הוא מבין שבפנימיות, בכל פעם שהוא נופל ומתבלבל ללכת בדרכים שהם לא שלו, הרי הוא נופל לבחינת "לא יהיה לך אלוהים אחרים".

אם אתה לא רוצה את מה שרוצים ממך באופן פרטי, אתה עושה לעצמך 'אלוהים אחרים'.

רק כאשר אדם מגלה את הדרך של שורש נשמתו - שהוא יודע בכלל שהיא קיימת - גם אם הוא לא יודע במדויק מהי, הוא יוצא מבית עבדים.

עצמך ולומר שאתה לא שווה כלום, מגיע כי אתה חושב שכולם צריכים ללכת בדרך שלך, לשון הרע זה כשאתה מדבר על מישהו אחר ועסוק בדרך שלו, בעוד שלך יש שביל מיוחד ...

וכך גם כל עניין הגאווה הגסה, כל התגברותה היא רק מחסרון הדעת וההבנה האמיתית שכל אחד צריך ללכת בדרך שונה כפי הצירוף המיוחד לשורש נשמתו.

ואפילו הגאווה והיישות העדינה והדקה, גם היא באה לידי ביטול, כשכל צירוף פרטי הולך ונכלל בשורש - בביטול ודביקות באינסוף - על ידי הדרך המיוחדת ששייכת אליו כפי שורש נשמתו.

ומי שרוצה לילך בדרך הקודש

ולכן כל התיקון של ההתקרבות לצדיק, הוא רק מתוך ההבנה שההגעה שלנו אל הצדיק - היא כדי שהצדיק יפריש לנו דרך ישרה לפי שורש נשמתנו.

כל אחד מאיתנו הולך לבד באישון לילה ואפילה. ולכל אחד יש דרך מיוחדת.

רק צריך לבוא למקום שנקרא 'פרשת דרכים', להגיע למקום שממנו מתפצלים אינסוף דרכים. אם הגעת לשם - ניצלת, אבל התחלת הדרך היא, שתבין שלשם צריך ללכת! ההתקרבות הראשונה של ראיית פני הצדיק, מגלה את השורש הזה לרגע. כדי

אבל בגלל שאותם צירופים התערבבו, אז כל מה שהאדם נופל ונמשך אחרי ארבעת היסודות, ומכוח זה הוא נופל גם לעוונות, זה רק בגלל שהוא מתערבב עם צירופים אחרים, עם אנשים אחרים כביכול, ושהוא בכלל לא מבין שיש לכל אחד דרך מיוחדת משלו.

בגלל שהאדם בן ימינו נעשה יצור כלאיים שחי חיים משותפים, שאין בהם מקום ללב שלו, שאין שם שביל מיוחד לרצונות שלו, הוא בהכרח נופל לתאוות ומידות רעות.

צריך לשבד כל המידות רעות

כשאדם רוצה ללכת בדרכם של אחרים אין שום מציאות שבה הוא יוכל לעמוד בכלל בעמדה שהוא מספר את כל ליבו אפילו לעצמו.

ואם אדם לא נמצא במצב שבו הוא יכול לומר לעצמו, 'יש לי דרך מיוחדת משלי' - בוודאי יתגברו עליו העצלות והעצבות, התאוות הרעות והמשיכה לדברים שהם לא שלו, שהרי הוא הולך בדרך של אחרים, אז גם מתאוות לדברים של אחרים.

ומאותם עצבויות ותאוות, הדרך קצרה לדברים בטלים וגאווה.

הרצון לבטל משהו אחר, או לבטל את

מינייה ובייה

פשט התורה • ביאור משולב שווה לכל נפש

אלו הם גלותה של המלכות דקדושה שהיא בבחינת 'דיבור' / דבר', וע"י הוידוי יוצאים הצירופים הרעים והמלכות נבנית בבניינה.

באות ו' ממשיך רבינו לבאר את בניין המלכות דקדושה ע"י הוידוי, ואף מסביר שפעולת הוידוי מתקנת כעין הכשר כלים שהיו בטומאה, שמלבנים אותם באש, והם יוצאים מטומאתם. כמו כן הוא מבאר את עניין חבילות של מצוות, הנעשה ע"י וידוי דברים.

באות ז' חוזר רבינו לבאר את כוח הכפרה הפנימי הנמצא ביד החכם, והוא ע"י גודל ענוותנותו מעל לכל בני האדם, שע"ז הוא בגדר 'משים עצמו כשריים'. כל מי שמתוודה בפניו נכלל בהגדרה זו, ועל כן הוא מכפר את חמת המלך, בבחינת 'איש חכם יכפרנה'.

בהמשך אות זו, מבאר רבינו שמדרגה זו שייכת לחכם הגדול ביותר, דהיינו בחינת משה, שהוא יצא לגמרי מהרגשותיו וחומריותו, ולכן בכוחו לכפר לישראל על עוונותיהם.

עתה באות ח' רבינו פותח כעין עניין חדש ונדבר חדש בכל מהלך התורה, שאף שהוא נראה מעין הלבשה וסיכום לדבריו שכתב לעיל, בעניין תיקון העוונות ע"י וידוי דברים לפני תלמיד חכם, מכל מקום מתוכן דבריו נראה שהוא כעין קומה נוספת בתורה זו.

וכל דבריו הם כעין הלבשה על המאמר חז"ל במסכת סוטה, שם עוסקת הגמרא בנידון למי יש כוח גדול יותר לשמור להגין ולהציל את האדם, האם לתורה או למצוות, ומביאה הגמרא משל לעניין זה:

תקציר התורה:

באות א' רבינו העמיד את יסוד המאמר ותכליתו, שהאדם יגיע לידיעה שלימה שהיא מעין עולם הבא, אותה הידיעה היא שהאדם ידע שכל מאורעותיו הם לטובתו, שבחינה זו היא מעין עולם הבא כמבואר בפסוקים ובמאמרי חז"ל המובאים שם בדבריו.

באות ב' הציב רבינו את התנאי הראשוני להשגת מדרגת דעת זו, והוא העלאת המלכות דקדושה מגלותה בין העכו"ם. גלות זו גורמת ליניקת העכו"ם משם אלוקים שע"י כך משתלשלים המאורעות הלא טובים, באופן כזה שהאדם לא יכול לראות כיצד הם לטובתו.

באות ג' רבינו מבאר מהו הדרך למעשה שעל ידה מתקנים ומעלים את המלכות דקדושה לשורשה. שזה נעשה ע"י וידוי דברים לפני תלמיד חכם. הדיבור בעצמו הוא המלכות שירדה לגלות, וע"י הוידוי מתקנים אותה ומעלים אותה לקדושה.

באות ד' רבינו חוזר לבאר את עניין הדעת השלימה, שהיא אחדות של חסדים וגבורות, שזה אחדות שם ה' ושם אלוקים המבואר בפסוק "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד". שאחדות זו עניינה האהבה שה' אוהב את עמו ישראל, ומכוחה באים עליהם כל המאורעות הטובים והרעים כביכול.

באות ה' מרחיב רבינו לבאר את עניין הוידוי הנאמר לפני תלמיד חכם ותיקון הצירופים הרעים הנעשים על ידו. כי כל העוונות חוקקים צירופים רעים על העצמות, צירופים

תורה ד' קמא

אֱנִי
ה'
אֱלֹהִים

ח' ל' ק' ג'

העורך: הר"ר
יהושע קליין

א. כי לכאורה צ"ע, מדוע רבינו לא הזכיר לעיל באות ג' את תיקוני 'ראיית פני הצדיק' ו'נתינת צדקה לצדיק', שהם לכאורה קודמים לתיקון הוידוי, ואף מהווים כעין הכנה אליו? וכן צ"ע מדוע כאן בעניין הוידוי באות ח', לא הזכיר כלל את עניין העצמות שנשברו ותיקונם ע"י הוידוי? ועיין היטב גם בתיקון הוידוי הנאמר בהמשך אות זו, שהיא הפרשת הדרך שלא נזכרה לעיל כלל? ודוק.
ב. עיין שם היטב בכל סוגיית הגמרא שלפני משל זה ושלאחריה, כי הכל קשור בקשר הדוק לתורה זו. וכן כל עניין חבילות של מצוות המובאות לעיל באות ו' שהם מחברות את העצמות, לעומת התורה שכוחה גדול עוד יותר, ודוק.

אחרי ביאור עניין הכפרה של העוונות ע"י וידי דברים, מבאר עניין חדש. והוא התקרבות לצדיק בג' בחינות, כדי לבטל את המידות הרעות, הבאות מד' יסודות:

[ח] וזהו שאמר חכמינו ז"ל (סוטה כ"א) משל לאחד שהיה מהלך בדרך, פאישון לילה ואפילה, ומתירא מן הקוצים, ומן הפחתים, ומחיה רעה, ומלסטים, ואינו יודע באיזה דרך מהלך וכו'.

והמשך דברי הגמרא שם:

"נזדמנה לו אבוקה של אור, ניצל מן הקוצים ומן הפחתים ומן הברקנים, ועדיין מתיירא מחיה רעה ומן הליסטיין, ואינו יודע באיזה דרך מהלך. כיון שעלה עמוד השחר, ניצל מחיה רעה ומן הליסטיין, ועדיין אינו יודע באיזה דרך מהלך, הגיע לפרשת דרכים, ניצל מכולם".

ועתה מבאר את כל דברי הגמרא שם, בהקדימו הקדמה אחת:

פי זה ידוע בספרי האמת, שכל המדות רעות ותולדותיהן, ובכלל זה גם מה שלא יפורט בהמשך הדברים, כולם נמשכין מארבעה יסודות - אש, רוח, מים, עפר, מארבע מרות - מרה שחורה, לבנה, ירוקה, אדומה. שהם מקבילים לארבע מדרגות, דומם צומח חי מדבר. פמובא במשנת חסידים פירוט כל התאוות והמידות הרעות בכללות, כיצד הם נמשכין מהיסודות והמרות. ושם מובא שעצבות ותולדותיהן, כמו העצלות שהיא תולדת העצבות, נמשכין מרוחם שהוא מקביל ליסוד העפר. ותאות רעות שהאדם נמשך לתענוגים רעים, ותולדותיהן שהם חמדה וקנאה, נמשכין מצומח שהוא מקביל ליסוד המים, שמצמיחים כל מיני צמחים וכל התענוגים הנמשכים מהם. דברים בטלים ותולדותיהן, שהם לשון הרע, חנפנות, שקרים, וגילוי שבחיו לבריות, נמשכין מחי, שהוא כנגד יסוד הרוח שממנו כל הדיבורים. נאות ותולדותיהן שהם כעס,

- א. בסיפור של הגמרא אנו מוצאים משקל רב לפחד של האדם שהולך בדרך באישון לילה ואפילה, הוא מתיירא מהקוצים, וגם אחרי שירד הפחד מהקוצים עדיין הוא מתיירא וכו'. ויש לעיין האם יש בתורה זו קשר לעניין היראה והפחד מהתאוות, שהם עוד קודם שנפל האדם לאותם מידות רעות בפועל?
- ב. וצ"ב מדוע הגמרא לא אומרת שרק כאשר הגיע לביתו ניצול מכולם, שהרי לכאורה בהגיעו לפרשת דרכים, עדיין עומדת לפניו האפשרות שמא הוא יטעה ויתבלבל פעם נוספת בדרך?
- ג. לכאורה משמע שעד עתה לא ניצול מכולם, ויש לומר דהנה מחמת שבדודאי כל זמן שהוא תועה בדרך, יגיע הלילה בפעם השנית, אם כן יחזור הכל לקדמותו, שהוא יתיירא מן הקוצים וגם מן החיות הרעות, ורק כאשר הגיע לפרשת דרכים ומצא את דרכו ליישוב, אזי זכה להינצל מכולם. ועל כן צריך לעיין בהמשך דברי רבינו, כיצד ומדוע התאוות והמידות הרעות חוזרות על האדם שוב, כל זמן שלא התוודה וידי דברים לפני הצדיק?
- ד. לפי דברי רבינו לעיל באות ז', יש לעיין שסיפור שבחו לבריות לכאורה אינו קשור לדברים בטלים, אלא לגאווה וגדלות, וצריך להבין מדוע זה לא נכלל בחלק הרביעי שם מדובר על תולדות הגאווה?
- ה. ענין הכעס נזכר פעמים רבות בתורה; הן בעניין חמתו של הקב"ה על

קפדנות, שררה וכבוד, נמשכין ממדרגה, שהוא כנגד יסוד האש שבטבעו עולה למעלה ומתנשא.

ומי שרוצה לילך בדרך תקורש, לבוא למדרגה הגבוהה של חיים מעין עולם הבא, צריך לשבר כל המדות רעות, שבזה משבר ומחריב את הצירופים הרעים שהתקלקלו בעצם הבריאה, ויספר הכל לפני התלמיד חכם, דהיינו שיספר לו על מידותיו הרעים ועל איך שעבד לשברם, היינו וידי דברים, כעין הווידי דברים שהוזכר לעיל שמתוודה על עוונותיו, אפילו אם כבר שב בתשובה עליהם. ותתלמיד חכם יפרש ויברר לו דרך לפי שרש נשמתו, כי כל אחד יש לו דרך מיוחדת לפי שורש נשמתו, ואף ששיבר המידות הרעות, שזה הדרך הכללית, אך לכל אחד יש דרך פרטית שהיא הצירוף המיוחד של האותיות כפי שורש נשמתו, שאותה הוא מקבל ע"י הווידי דברים לפני הצדיק.

ויש שלש בחינות בהתקרבות לצדיקים - שהם כעין שלוש מדרגות מתתא לעילא, שבכל מדרגה האדם מתקרב יותר ועולה למעלה, שעל ידי שלש בחינות אלו נתתקן הכל, דהיינו מתקן המידות רעות, ואף זוכה לקבל דרך ישרה לפי שורש נשמתו.

ואלו הם השלשה בחינות:

ע"י ראיית פני הצדיק מתבטלים המידות הרעות של עצבות ותאוות רעות, הבאות מהיסודות דומם צומח (עפר ומים):

הבחינה הראשונה להתחיל את דרך הקדושה, בשרואה את הצדיק בכל בחינות הראיה המוזכרות כאן בתורה, כמו שכתוב שלעתיד לבא יזכו כלל ישראל לבחינת (ישעיה ל) "ולא יכנף עוד מוריק", וחי עיניך רואות את

- השפלת המלכות, והן בעניין שבחו של הקב"ה שהוא מאריך אף ואינו כועס, כמבואר בפשט הפסוק 'ותהלתי אחסם לך', וכן קשור הכעס לפסוקים בעניין הגעלת כלים 'כל דבר אשר יבוא באש תעבירו באש', ע"ש היטב.
- ו. כי בלשון זו רבינו רומז על החרבת הצירוף והבניין הרע של מלכות דסט"א (כמובא לעיל באות ה'), רק שיש בזה צירופים פרטיים, ויש בזה צירופים כלליים, כי הצירופים הפרטיים הם כפי העוונות של כל אחד בפרטיות ח"ו, והצירופים הכלליים של הרע זה המלכות דסט"א, שבעצם מלכות וממשלת העכו"ם שבכלל הבריאה, שעל זה רבינו מביא בסוף התורה את הפסוק 'אחריכ הרים וגבעות' דוק, כי המידות הרעות שביסודות, הם שווים אצל כל בני האדם מעצם טבעם ובריאתם, והם לכאורה כמו שורש אל כל העוונות.
- ז. יש לעיין דעך עתה הזכיר רבינו רק את בחינת 'התלמיד חכם', ועתה מדבר על בחינה אחרת שנקראת בשם צדיק, ויש לעיין מדוע חילק בין בחינות אלו?
- ח. בעניין ראיית פני הצדיק, נראה שיש בתוך קשרי התורה כמה וכמה בחינות מהי ראיית פני הצדיק, והם בעצמם כמה מדרגות של ראיית פני הצדיק. כי ככל שהאדם עולה מדרגה לדרגה, אזי ראיית פני הצדיק נעשה באופן אחר. כי כל בחינה כלולה מכל הבחינות (כלל ז'), וכמבואר בסמוך שיש בחינה שהיא הארה והתנוצצות מהתורה של הצדיק, ויש בחינה שרואה את הצדיק בלבושים גשמיים או רוחניים, ויש שדבק ממש בראיית פני הצדיק, עד שהוא דבק באורו באינסופי שמעל לכל תמונות האותיות, ואכמ"ל.
- ט. בהמשך אות זו, מבואר שהצדיק הוא כמו עני ערום, שמצווה לתת לו

שְׂשִׁיתֵינוּ עוֹסֵק בְּדַבְרֵי שְׁמוֹתָ שְׁלֹו, שֶׁהֵם כַּעֲשֵׁן כֹל הַתְּאוּת, כִּי הוּא נִמְשָׁךְ בּוֹרִיזוֹת^י לְאוֹתָם עִסּוּקִים שְׁמוֹתֵי, אֲפֵּי עַל פִּי שֵׁשׁ לֹו הַתְּאוּת גְּדוֹלָה לֹו, שֶׁלֹּכֵן הוּא נִמְשָׁךְ לֹו מֵאוֹד אֲפִילוֹ מִתּוֹךְ עֲצָבוֹתָ וְעֲצָלוֹתָ, שֶׁעַל כֵּן לְכַאוֹרָה לֹא הִיָּה צָרִיךְ לְעוֹזֵבָם וּלְלַכֵּת אַחֵר אִמּוֹ, אֲפֵּי עַל פִּי כֹן, כְּשֶׁתִּינוֹק רֹאֶה אֶת אִמּוֹ, הוּא מִשְׁלִיךְ כָּל הַתְּאוּתֵי אַחֵר כְּתִפּוֹ, דֵּהִינּוּ שְׁבוֹזֵן זֶה הֵם אֵינֶם מוֹשִׁכִּים אוֹתוֹ כֹּלל, וּמוֹשֵׁךְ אֶת עֲצָמוֹ^י לְאִמּוֹ, דֵּהִינּוּ שְׁמִשְׁכָּה זֶה הִיא מִשְׁכָּה עֲצָמִית וְשׁוֹרֶשִׁית שֶׁהוּא נִמְשָׁךְ לְשׁוֹרְשׁוֹ. הִרִי שֶׁאֵנּוּ רֹאִים כִּיצַד הַתְּבַטְלוֹ הַתְּאוּת הָרַעוֹת, ע"י רִאִיִּית פְּנֵי הַצְדִּיק.

נִמְצָא לִפִּי זֶה, שְׁנֵתִבְטִלִין לַעַת עֵתָה, הַמְּדוּת רַעוֹת שְׁלֹו שְׁנֵי הַיְסוּדוֹת עֶפֶר וּמִיִּם^י שֶׁהֵם מִקְבִּילִים לְמַדְרָגוֹת דּוּמָם צוּמָת, שֶׁמֵּהֵם מִשְׁתַּלְשֵׁל הָעֲצָבוֹת וְהַתְּאוּת הָרַעוֹת, עַל יְדֵי הַתְּכַלּוֹת פְּנֵי־הַצְדִּיק.

בִּיאור הַחֲלָק הָרֵאשׁוֹן בַּמִּשְׁל, כִּיצַד מְרוֹמֵז שֶׁם רִאִיִּית פְּנֵי הַצְדִּיק:

וְזֶהוּ בִּיאור דְּבָרֵי חֲז"ל שֶׁם, בַּמִּשְׁל שֶׁהוּא בַּגְּמָרָה עַל מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ בִּאִישׁוֹן לֵילָה וּפִילָה: 'וּמִתִּירָא מִן הַקּוֹצִים', שֶׁהוּא בְּחִינַת צוּמָת שְׁמִתִּירָא מִהַתְּאוּת, כִּי הַצּוּמָח גְּדֹל עַל הַמִּים שֶׁמֵּהֵם כֹּל הַתְּעַנּוּגִים. וּמִתִּירָא מִהַפְּחָתִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת דּוּמָם, דֵּהִינּוּ עֲצָבוֹת וְעֲצָלוֹת. וְכִשְׁנִידָמֵן לֹו רִאִיִּית פְּנֵי הַצְדִּיק, שֶׁזֶה מְרוֹמֵז בְּמָה שְׁמוּבָא שֶׁם בַּמִּשְׁל שְׁנִידָמֵן לֹו אֲבוּקָה שְׁלֹו אֹרֶךְ, כִּי זֶה מִתְּבַאֵר עַל תִּלְמִיד חֶכֶם, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא דוּמָה לְאֲבוּקָה מִחֲמַת שֶׁהוּא אֲבִיק בְּאוֹר הַתְּוֹרָה - דְּבוֹק וּמְחוּבֵּר בְּאוֹר הַתְּוֹרָה^י, וְעַל יְדֵי - ע"י הַצְדִּיק, הָאָדָם נִיצוֹל מִמְּדוּת רַעוֹת שְׁלֹו שְׁנֵי יְסוּדוֹת דּוּמָם צוּמָת,

י. וִישׁ לַעֲיִין הָאֵם ה'דְּבָרִים בְּטִלִּים' בְּמִידָה הַשְּׁלִישִׁית הָרַעָה, הוּא כַּעֲשֵׁן ה'דְּבָרֵי שְׁמוֹת', שֶׁהֵם נִחְשָׁבִים כֹּאֵן כְּתָאוּת רַעוֹת? וְצָרִיךְ עֵינּוּ מְדוּעַ לִפִּי זֶה לֹא יִתְבַּטְלוּ הַדְּבָרִים הַבְּטִלִּים, ע"י רִאִיִּית פְּנֵי הַצְדִּיק?

יח. בְּאִמַּת יֵשׁ כֹּאֵן פִּלָּא, שֶׁאֲפֵּי עַל פִּי שֶׁהֵם עֲצָמָם מִבְּטִלִּים אֶת הָעֲצָלוֹת וְהָעֲצָבוֹת, כִּי בְּוֹדָא אֵם נִבְיָא לְתִינוֹק בַּעַת שֶׁהוּא עֲצוּב דְּבָרֵי שְׁמוֹת, הוּא יִתְעוֹרֵר לְקִרְאָת אוֹתָם תְּאוּת וְדְּבָרֵי שְׁמוֹת, וְאֵפֶי עַל פִּי כֵּן הֵם עֲצָמָם מִתְּבַטְלִים גַּם בְּרִאִיִּית הָאֵם? וְצ"ב.

יט. וִישׁ לַעֲיִין מְדוּעַ בְּיִטּוֹל הַתְּאוּת רְבִינוּ כֶּתֵב שֶׁהוּא מוֹשֵׁךְ אֶת עֲצָמוֹ לְאִמּוֹ, וְלַעֲלִיל בְּיִטּוֹל הָעֲצָבוֹת הוּא כֶּתֵב שֶׁהוּא נִתְעוֹרֵר בּוֹרִיזוֹת לְשִׁרְשׁוֹ, אֲךָ לֹא מוֹשֵׁךְ אֶת עֲצָמוֹ?

כ. בְּיִטּוֹל זֶה הוּא כֹּמוֹ בְּיִטּוֹל שֶׁל קִטְנוֹת לִפְנֵי גְדֻלּוֹת אֲבָל לֹא בְּיִטּוֹל מֵהוּתִי וְשׁוֹרֶשִׁי, וְלִפִּי זֶה אִם אִימּוֹ תִּסְתַּלֵּק מִמֶּנּוּ הוּא יִכּוֹל לְחַזֹּר לְכֹל תְּאוּתֵי וְעֲצָבוֹתָ כְּתַחֲלִילָה.

כא. וִישׁ לְהַבִּין הָאֵם יֵשׁ קֶשֶׁר בֵּינֵיהֶם, דֵּהִינּוּ שֶׁהַעֶפֶר וְהַמִּים מְזִיגִים זֶה אֶת זֶה? כִּב. וִישׁ לְדַקֵּדק דְּבַתְחִילָה רְבִינוּ לֹא כֶּתֵב לְרֹאוֹת אֶת פְּנֵי הַצְדִּיק, אֲלָא לְרֹאוֹת אֶת הַצְדִּיק סָתֵם, וְכֹאֵן כֶּתֵב 'פְּנֵי הַצְדִּיק'?

כג. יֵשׁ לַעֲיִין גַּם בַּפֶּשֶׁט הַגְּמָרָה, מֵהַ הַכוּוֹנָה נִזְדָּמֵן לֹו? וּבִפְרָט בְּעִינֵי הַהִתְקַרְבוֹת לְצְדִּיק, אִיךְ בְּאִמַּת הַתְּרַחֵשׁ הַמִּפְגֵּשׁ הָרֵאשׁוֹן, בְּבַחֲנִית 'נִזְדָּמָנָה לֹו אֲבוּקָה שֶׁל אֹרֶךְ'? וְעֵינֵי בְּאוֹת ט' בְּעִינֵי הָהָרָה בְּתִפְלָה שֶׁהִיא בְּבַחֲנִית 'בְּחִמַּלֵּת ה' עֲלֵיו'.

כד. עֵינֵי הָאֲבוּקָה בַּפֶּשֶׁטוֹת הוּא כֹּמוֹ לִפִּיד, וְהוּא כַּעֲשֵׁן הַגֵּר הַמְּזוּכָּר שֶׁם בַּגְּמָרָה בְּסוּטָה (עֵינֵי שֶׁם הֵיטֵב). וְזֶה שְׁרִבְנוּ כֶּתֵב שֶׁהַתְּלִמִּיד חֶכֶם אֲבִיק בְּאוֹר הַתְּוֹרָה, אֲפֶשֶׁר לִפְרֵשׁ מִלְשׁוֹן שֶׁהוּא דְּבוֹק וּמְחוּבֵּר, וְהִינּוּ שֶׁהוּא מִקְבֵּל מֵהַתְּוֹרָה. אֲךָ לַעֲלִיל כְּתוּב שֶׁהַתְּלִמִּיד חֶכֶם הוּא עֵיקֶר הַתְּוֹרָה, וְעֵיקֶר הָאֵשׁ שְׁבַתְּוֹרָה, וְאֵם כֵּן צ"ע דְּכֹאֵן מְבוּאֵר שֶׁהוּא כְּבִיכּוֹל מִקְבֵּל מֵהַתְּוֹרָה, וְכֹחוֹ וְאוּרוֹ פְּחוֹת מֵהַתְּוֹרָה בְּעֲצָמָה?

מִוְרִיךְ". שֶׁזֶה נִאֲמַר עַל כֵּךְ שֶׁהִקְבִּי לֹא יִסְתִּיר עוֹד פְּנֵי אֲלָא שְׁנִרָאָה אוֹתוֹ בְּגִילּוֹ, וְכַעֲשֵׁן זֶה מִפְּרָשִׁים גַּם עַל הַנְּבִיא, דֵּהִינּוּ עַל הַצְדִּיק שֶׁדְּרָכּוֹ אֵנּוּ זֹכִים לְרֹאוֹת אֶת גִּילּוֹ מִצִּיאוֹת ה'. וְזֹאת הַבְּחִינָה שֶׁל רִאִיִּית פְּנֵי הַצְדִּיק מִבְּטִלָּתָ אֶת הַמְּדוּת הָרַעוֹת הַנִּמְשָׁכִין מִשְׁנֵי הַיְסוּדוֹת דּוּמָם צוּמָת, הִינּוּ עֲצָבוֹת וְתוֹלְדוֹתֵיהֶן, וְתְּאוּת רַעוֹת - כְּלוֹמֵר שְׁבַמְעֶשָׂה אֶחָד מִתְּקַנִּים שְׁנֵי מַדְרָגוֹת מֵאוֹתָם אַרְבַּעָה יְסוּדוֹת וּמִידוֹת שֶׁהוֹזְכְּרוּ לַעֲלִיל^י.

עֵתָה מְבַאֵר כִּיצַד ע"י רִאִיִּית פְּנֵי הַצְדִּיק, מִתְּבַטְלִים הָעֲצָבוֹת וְהַתְּאוּת רַעוֹת:

כִּי צְדִּיק הָדוֹר נִקְרָא 'אֵם' בִּיחֹס לְכֹל דּוֹר^י הַמִּקְבִּלִים מִמֶּנּוּ, עַל שֵׁם שֶׁהוּא מְנִיךְ^י וּמִשְׁפִּיעַ לְיִשְׂרָאֵל בְּאוֹר תּוֹרָתוֹ, וְהַשְׁפַּעָה זֶה הִיא כַּעֲשֵׁן חֶלֶב שֶׁאֵנֶחָנוּ מִקְבִּלִים חֶלֶק מִעֲצָמוֹת הַצְדִּיק, וְכֵן הַתְּוֹרָה נִקְרָאת חֶלֶב, כִּי הִיא בּוֹנָה אֶת הָעֲצָמוֹת שֶׁל הָאָדָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים ד) "דְּבִשׁ וְחֶלֶב תַּחַת לְשׁוֹנְךָ"^י, הִרִי שֶׁהַתְּוֹרָה נִמְשָׁלָה לְחֶלֶב (כְּמְבוּאֵר שֶׁם בַּמִּפְרָשִׁים).

וְזֶה אֵנּוּ רֹאִים בְּחֹשׁ גִּשְׁמִי שֶׁל הָעֵין, שְׂשִׁיתֵינוּ הוּא בְּעֲצָבוֹת וְעֲצָלוֹת כַּעֲשֵׁן מֵהַ שְׁרֹאִים שֶׁהַתְּיִנוֹק לִפְעָמִים יִשְׁנֹנִי וְחֹסֵר תְּנוּעָה, וְכִשְׂשִׁיתֵינוּ רֹאֶה אֶת אִמּוֹ, הוּא נִתְעוֹרֵר בּוֹרִיזוֹת גְּדוֹלָה^י וְשִׁמְחָה (שֶׁהִיא הִיפֵךְ הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוֹת). לְקִרְאָת אִמּוֹ, הִינּוּ שֶׁהַתְּעוֹרָרוֹת הִיא לְשִׁרְשׁוֹ שִׁמְשֵׁם יֵצֵא. וְעַל כֵּן רִאִיִּית פְּנֵי הַצְדִּיק, הִיא מִבְּטִלָּתָ אֶת הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוֹת.

וּמִלְבַּד מֵהַ שֶׁאֵנּוּ רֹאִים בְּחֹשׁ כִּיצַד הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוֹת מִתְּבַטְלִים ע"י רִאִיִּית הָאֵם/הַצְדִּיק - גַּם אֵנּוּ רֹאִים בְּחֹשׁ,

צְדָקָה, דֵּהִינּוּ לְכִסּוּתוֹ בְּלִבּוֹשִׁים, אֲךָ מְדַבְּרֵי הַפֶּסוּק מְבוּאֵר שֶׁלַּעַת' ל' לֹא יִכְנֹף עוֹד מוֹרָךְ בְּאוֹתָם כִּסּוּיִים וּלְבוּשִׁים, וְדוּק.

י. לְשׁוֹן זֶה שֶׁל 'הוֹרָאָה' (מוֹרִיךְ), נִמְצָאת בְּהַמִּשְׁךְ הַתְּוֹרָה שֶׁהַצְדִּיק 'מוֹרָה' לְאָדָם דְּרָךְ יֵשׁ ע"י הוֹדִידוֹ, וְלִפִּי זֶה מְבוּאֵר שֶׁבְּבַחֲנֵיהָ גְבוּהָה שֶׁל רִאִיִּית הַצְדִּיק, הַכוּוֹנָה לְהַתְּבַנּוֹת בְּאוֹתָהּ בְּחִינָה שְׁבָה הַצְדִּיק כְּבִר הוֹרָה לֹו דְּרָךְ וְדוּק, וְעֵינֵי בַּמִּפְרָשִׁי הַפֶּסוּק.

יא. וִישׁ לְהַבִּין מְדוּעַ בְּתִינוֹק הַמִּידוּת הֵם אֵינֶם נִחְלָקִים לְאַרְבַּע בְּחִינּוֹת, אֲלָא רֶק שְׁנֵי בְּחִינּוֹת כִּלְלִיּוֹת, שְׁכוּלּוֹת בְּתוֹכָם אַרְבַּע בְּחִינּוֹת וּמִידוֹת שׁוֹנוֹת.

יב. עֵינֵי בְּסוּף אוֹת ט' עַל הַפֶּסוּק 'אֶתָּה רֹאֵת לְדַעַת'.

יג. הָאֵם לְשׁוֹן זֶה קְשׁוּרָה לְעִינֵי ה'שֵׁם' הַמְּזוּכָּר בְּאוֹת ד', וְדוּק.

יד. בְּעִינֵי הַהִנָּקָה וְהַחֲלָב, יֵשׁ לַעֲיִין שֶׁכֵּל בְּנִיִּין הָעֲצָמוֹת אֲצֵל הַתְּיִנוֹק נַעֲשֶׂה ע"י הַחֲלָב שֶׁל הָאֵם. וְלִפִּי הַמּוֹבֵן כֹּאֵן, הִרִי שֶׁהַחִידוּשׁ בְּכֵךְ שֶׁהַצְדִּיק נִחְשָׁב כֹּמוֹ אֵם, הוּא בְּכֵךְ שֶׁאֵנּוּ כְּבִיכּוֹל גּוֹלְדָנוּ מִמֶּנּוּ, וְאֵנּוּ נִבְנִים ע"י עֲצָמוֹתֵי וּבִשְׁרֵי מִמֶּשׁ. וְעֵינֵי בַּפֶּסוּק הַמּוּבָא לַעֲלִיל 'שׁוֹמֵר כֹּל עֲצָמוֹתֵי' הֵיטֵב כֹּלל הַפֶּרֶק שֶׁם, דְּלִפִּי זֶה כֹּל הָעוֹנוֹת שֶׁלֹּו ח"ו פּוֹגְמִים בְּצְדִּיק עֲצָמוֹ.

טו. יֵשׁ לַעֲיִין דְּבַתְּיִנוֹק הָרֵאשׁוֹן שֶׁל רִאִיִּית פְּנֵי הַצְדִּיק. הַדְּבָר שֶׁהָאָדָם מִקְבֵּל מֵהַצְדִּיק שְׁבַגְלָלוֹ הוּא נִמְשָׁךְ לְצְדִּיק, זֶה דְּבָר מְתוּק וְטוֹב כֹּמוֹ חֶלֶב וְדִבְשׁ, שְׁבַגְלָל זֶה הוּא נִמְשָׁךְ אַחֲרֵי הַצְדִּיק. וּבְהַמִּשְׁךְ דְּבָרֵי רְבִינוּ בַּמְעֶשֶׂה דְּרַבְבִּי, ה' מְבוּאֵר שֶׁהַתְּיִנוֹק הַשְּׁלִישִׁי שֶׁם מַעֲיִלָּא לְתַתָּא, שֶׁהוּא מִקְבֵּיל לְתִינוֹק הָרֵאשׁוֹן כֹּאֵן מִתַּתָּא לַעֲלִילָה, הוּא ע"י ה'מִלְחָה' שֶׁהוּא בְּהִיפּוֹךְ גְּמוּר מֵה'דְּבִשׁ' וְה'חֶלֶב'? וְכֵן הַתְּיִנוֹק הַנִּעֲשֶׂה שֶׁם הוּא תִינוֹק שֶׁל פְּלִיטָה הַדְּמִים הָרַעִים, בְּשׁוּנָה מִכֹּאֵן שֶׁהַצְדִּיק נוֹתֵן רֶק תַּחֲלִיף אַחֵר לְמִשְׁכִּית הַתְּאוּת?

טז. שֶׁהוּא כַּעֲשֵׁן תִינוֹק עַל אוֹתוֹ אֶחָד שֶׁרָאָה אֶת הַתְּלִמִּיד חֶכֶם וְלֹא קָם לְכַבּוּדוֹ, דֵּהִינּוּ שֶׁהַתְּנַבֵּר עֲלֵי הָעֲצָלוֹת (אוֹ הַגְּאוּוֹה) שְׁבַגְלָל זֶה לֹא נִמְשָׁךְ לְשִׁרְשׁוֹ (עֵינֵי הֵיטֵב לַעֲלִיל אוֹת ו').

דהיינו שהוא ניצול מעצם התגברות היסודות, ואזיה ממילא ניצול מן הקוצים, ומן הפחיתים, שהם העצבות והעצלות והתאוות הרעות.

עד עתה התבאר עניין ההתקרבות לצדיק של ראיית פני הצדיק, שהיא הבחינה הראשונה בדרך הקודש, עתה מבאר מהי הבחינה השנייה שממשיכה את אותה דרך:

הבחינה השנייה בהתקרבות לצדיקים, היא **הצדקה שנותן לתלמיד חכם**, שע"ז הוא יוצא מעניויותו כביכול, שעל ידי זה שהוא מקבל מהשפע של נתינת הצדקה, שבא כתוצאה מכך שהצדיק יצא מעניויותו, ע"ז ניצול כביכול באופן עקיף מאותם מידות רעות, של שני יסודות חי מדבר, דהיינו ששורשם בקומת הבריאה של חי ומדבר. שהן בחינת מה שמוכא במשל, שהיה ירא מחיה רעה ולסטים, שהחיה רעה היא בחינת דיבור שנמצא רק אצל מי שיש בו חיות, רק שהדיבור הוא דיבור רע, כמו צירופים רעים, והליסטים היא בבחינת הגאווה ששייכת אצל בני אדם. שהן - מידות רעות אלו בפועל באות לידי ביטוי בדברים בטלים, שאין לצירופים שלהם שום משמעות כביכול, ונאמה שהאדם מפריד את עצמו ולוקח לעצמו מלכות וממשלה, ותולדותיהן תולדת הדברים בטלים, לשון הרע ודיבורים אסורים. ותולדת הגאווה, כעס וקנאה.

עתה מבאר מדוע ע"י הצדקה, ניצולים מהמידות רעות של דברים בטלים וגאווה:

כה. לשון רבינו כאן צריכה עיון והתבוננות, דהרי הקוצים והפחיתים הם משל ליסודות דומם וצומח שמהם עצבות ותאוות רעות, ואם האדם ניצול מהתאוות ומהעצבות, אז לא צריך לכפול ולומר שאז ניצול מהקוצים ומהפחיתים? וכביכול יש משמעות בדברי רבינו, שבאמת יש כאן שני שלבים, שאחרי שניצול מהתאוות והעצבות, הוא זוכה להנצל גם ממש מהקוצים ומהפחיתים, וצ"ע.

כו. כמו שהתבאר בחינה הראשונה של ראיית פני הצדיק, גם בעניין הצדקה שנותן לצדיק יש כמה וכמה פירושים לצדקה זו מקשרי התורה, ואכמ"ל.

כז. כמבואר עניין זה בסוף התורה, שכל הברכות והשפע והעשירות נמצאים אצל הצדיק, רק מחמת שהוא מתבטל לגמרי הוא נחשב כעני, ורק כאשר הוא יוצא כביכול מעניויותו, יורד שפע, וע"ז זה גם האדם בעצמו מקבל שפע.

כח. ויש לדקדק, שבבחינה הראשונה של ראיית פני הצדיק כתוב 'נתבטלי' וכאן כתוב 'ניצול'?

כט. בעניין דברים בטלים יש הרבה להאריך בקשרי התורה, ונציין רק כמה דברים בקיצור: כי דברים בטלים מרמז מצד אחד על ביטול המלכות באין סוף, אך מצד שני זה מרמז על הצירופים הרעים, שהם באים מזה שהאדם מחשיב את כל המאורעות בעולם שהם חסרי משמעות, דהיינו לא לרעה ולא לטובה, ודוק.

כי על ידי דברים בטלים ולשון הרע, שהיא תולדת הדברים בטלים, בא עניות, כי הלשון הרע היא השתלשלות רעה ותולדה של דברים בטלים, ומחמת שע"י לשון הרע בא עניות, כמו שכתוב שה' אמר למשה רבינו שיחזור למצרים, ולא יפחד מדתן ואבירם, (שמות ד) "כי מתו כל האנשים המבקשים את נפשך", ודרשו על כך חז"ל (גדרים ס"ד ע"ב) שמיתה זהו עניות, גם ע"י דברים בטלים שהוא פגם דק יותר, בא עניות.

ומלבד בדברים בטלים ולשון הרע, גם בנאמה אפרו חז"ל (קידושין מט) סימן לנסות הרוח עניות, וביארו שם חז"ל שהעניות שבאה מהגאווה היא עניות מהתורה, ועל ידי צדקה בכל בחינותיה המבוארות בקשרי המאמר, נתעשר נותן הצדקה, הן בגשמיות ממש, והן עשירות דתורה, כמו שאפרו חכמינו ז"ל (גיטין ז) על נתינת הצדקה דווקא מתוך צמצום ועניות, בדרשת הפסוק "אם שלמים וכן רבים וכן נגזלו ועבר, ועניתך לא אענה", שע"י הצדקה שוב אין מראין לו סימני עניות, שאותם 'סימנים' הכוונה לגאווה ודברים בטלים, שהעניות היא סימן אליהם, ובביטול העניות נעשה סימן הפוך, שבהכרח ניצלו מהקלקול של אותם מידות רעות.

וזהו הביאור במשל של האדם שהלך בדרך באישון לילה ואפילה, שאחרי שהזדמנה לו אבוקה, עדיין היה מתיירא מחיה רעה וליסטים: כיון שעלה עמוד השחר ניצול מחיה רעה שהם דברים בטלים, ומלסטים שהם בבחינת גאווה. כי עליית

ל. כי כאשר האדם לא מייחס חשיבות לכל דבר וצירוף אותיות, אין מניעה מלשון הרע, והוא היפך סיפור שבחו. ולפעמים גם סיפור שבחו יכול להיות סיפור לשון הרע, ואכמ"ל.

לא. ובה רמז הקשר בין לשון הרע לגאווה, כי הגאווה נמשלה לליסטים, ועל מי שדיבר לשון הרע כדתן ואבירם, רבינו מביא את הפסוק "כי מתו כל האנשים המבקשים את נפשך", דהיינו שהם כמו ליסטים שמבקשים ע"י הדיבור הרע לגזול את נפשך, ודוק.

לב. כי לפי המבואר כאן, שהעניות שבאה מהגאווה היא עניות דתורה, בהכרח שהצדקה שאמורה להיות כנגד עניות זו היא צדקה דתורה, ואם כן לפי זה יש לעיין כיצד הצדיק נעשה עני דתורה? ומהי הצדקה שאנו נותנים לו שהיא בבחינת צדקה דתורה?

לג. עיין היטב בהערה הקודמת ודוק.

לד. כי לפי זה יובן שרבינו הביא את המאמר חז"ל 'סימן לגסות הרוח עניות', וכנגד הסימן הזה מובא בדברי חז"ל שהאדם נותן הצדקה, אין מראין לו סימני עניות.

לה. יש להתבונן מה עושה האדם שהולך עם אבוקה באישון לילה ואפילה, שעלה לו עמוד השחר, האם הוא ממשיך לאחוז את האבוקה בידו? ואם כפי שנראה בפשטות הוא לא ממשיך לאחוז בידו, אז כיצד יוסבר עניין זה בנמשל של דברי רבינו, האם אחר שעלה עמוד השחר האדם נפרד מראיית פני הצדיק?

עמוד השחר זה רמז לצדקה, כמו שכתוב שהנביא אומר לישראל, שה' לא חפץ בתשובה וידידי שהינם מן השפה ולחוץ, אלא העיקר היא התשובה שבאה עם הצדקה, (ישעיה נח) "כי תראה ערום וכסיתו וכו'", או יבקע בשחר אורך, שע"י הצדקה בוקע האור מתוך החושך בעצמו, נמצא על ידי נתינת צדקה לצדיק, ניצול ממדות רעות של שני יסודות חי מדרב, שהם בחינת חיה רעה ולסמים, שהם דברים בטלים וגאווה.

עתה מבאר את עניין הבחינה השלישית שעל ידה כל עיקר התיקון, ומסביר כיצד זה מתבאר בתוך לשון המשל המובא בגמרא:

הבחינה השלישית של התקרבות לצדיקים היא, כשמתנדב וידידי דברים לפני תלמיד חכם, שוידוי דברים זה יש בו כמה בחינות, כמבואר לעיל, שהוא כולל גם וידוי על העוונות, אבל כפי שיבואר, יש בו גם בחינות נוספות שעל ידי זה שהתוודה, מלבד התיקון שנעשה לצירופי העוונות שנעשו בעבר, התלמיד חכם מדרוך אותו בדרך ישר כיצד להתנהג בכל עבודת ה' וענייני העולם, בדרך פרטית ומיוחדת לפי שורש נשמתו - שהרי אף שבאמת יש דברים שבהם כולם שווים (כגון קיום כלל המצוות, והזהירות מכל הדברים האסורים), מכל מקום יש לכל אחד דרך פרטית שמיוחדת לפי שורש נשמתו, וצירופי האותיות השונים המיוחדים אליו.

וזו המשך ביאור דברי חז"ל במשל המובא לעיל, שאחרי שהזדמנה לאדם אבוקה וגם עלה לו עמוד השחר, ובכך הוא ניצול הצלה זמנית מהבורות מהקוצים מהחיות ומהליסטים, עכשיו האדם הגיע לפרשת דרכים^ל, שבפשטות הכוונה שהוא כבר הגיע למקום מוכר שממנו הוא יודע את הדרך למחוז חפצו, ואמר חכמינו ז"ל (שם בסוטה) בביאור הנמשל, שזה מרמז

לו. ויש לדקדק מדוע הצדיק נעשה עני וערום, הרי לכאורה הוא לא דיבר לשון הרע ולא היה לו גאווה חז"ל? ועוד יש לעיין באיזו בחינה בתורה רואים שהצדיק נחשב כערום, ומדוע יש לנו להלבישו?
לו. לכאורה יש להקשות ששורש נשמתו של כל אחד זה הצדיק, שהרי התינוק נמשך לשרשו היינו לאימו, ואם כן יש להבין מדוע לכל אחד יש דרך פרטית ומיוחדת?
לו. לכאורה יש לעיין בדברי חז"ל, למה הם נקטו פרשת דרכים, שהרי הביטוי להצלה הסופית יותר מובן כשהאדם מגיע לביתו, ולא דווקא 'פרשת דרכים'?

על תלמיד חכם ויום המיתה, וביאורו בפשט, שאף על פי שהמצוות [שנמשלו לנר] והתורה [שנמשלה לאור], הצילו את האדם מהעבירות והמידות הרעות, עדיין האדם אינו בטוח בצדקותו עד שהוא יגיע ליום המיתה כשהוא עדיין דבוק בתורה: ורבינו מפרש את זה, שזה בחינת ההתקרבות השלישית לצדיק, דהיינו וידידי דברים לפני תלמיד חכם, שרק אז האדם ניצול לגמרי. כי יום המיתה זה רמז על וידידי, כמו שאמר רבותינו ז"ל (סנהדרין מג ע"ב) "כל המומתין מתודין"^ט, שהיו מלמדים את כל מי שיוצא למיתה ע"י בית דין להתוודות, כי בכך תהיה לו כפרה, ואם כן מבואר שפרשת דרכים זה וידוי לפני תלמיד חכם, שמתקן ומכפר כמו וידוי לפני מיתה.

וזו הטעם מדוע הוידוי לפני תלמיד חכם נקרא 'פרשת דרכים', כי ע"י הוידוי התלמיד חכם מפרש לו מתוך כל הדרכים שנמצאות לפניו, דרך מיוחדת לפי שורש נשמתו של אותו אדם, ואז דווקא ע"י גילוי הדרך הפרטית שלו, ניצול באמת מכולם - דהיינו מכל התאוות והמידות הרעות.

כי קודם שתתנדב לפני התלמיד חכם, אף על פי שתיה אצל התלמיד חכם, שראה את פניו ואת תורתו והתקשר בו, ולא זו בלבד אלא אף נתן לו ממוץ, שע"כ ניצול מארבע יסודות וכלליות כל התאוות והמידות הרעות, עדיין האדם אינו יודע באיזהו דרך הוא מהלך, דהיינו שהוא הולך בכלליות בדרך טובה, אך עדיין היא אינה דרכו הפרטית שמותאמת לצירופי האותיות שלו, כי באמת "יש דרך ישר לפני איש ואחריתה דרכי מות" (משלי יד), דהיינו שאף שמצד עצמה בתחילתה היא אכן דרך טובה, אך היא מובילה לכמה סוגי מוות, מחמת שאינה מיוחדת לו. אבל כשהגיע לפרשת דרכים, שהיא ההפרשה של הדרך המיוחדת לכל אחד מתוך כל הדרכים, שזה נעשה ע"י בחינת תלמיד חכם ויום המיתה, היינו וידידי דברים לפני תלמיד חכם, שאזי מפרש לכל אחד דרך לפי שורש נשמתו, אזי ניצול מכולם, מכל המידות הרעות ומכל הדרכים האחרות, שהם דרכי מוות בשבילו:

לט. עיי"ש היטב בגמרא, ואכמ"ל.

דוגמאות ללשונות, למילים נרדפות, ולמושגים שחוזרים על עצמם באופנים שונים

גלגל / גלות

- א. לעתיד כלו הטוב והמטיב, שיהיה שם ה' ושם אלקים אחדות אחד. וזאת הבחינה אי אפשר להשיג, אלא בשמיעה בחינת מלכות דקדשה **מהגלות** מבין העכו"ם.
- ב. בשעה שהלכו ישראל במדבר, היו עצמותיו של יהודה **מגלגל**. וזה דוקא עצמותיו היו **מגלגל**, על שם: 'ותהי עונותם חקוקה על עצמותם', ועל ידי הודו נתתקנו, ועלו כל חד לדוכתיה.
- ג. ומלאו מחד **גלגל** דעינא תלת מאה גרבי משחא גרבי משחא, זה בחינות הדעת, וזה בחינת 'חד **גלגל** דעינא', כמובא באידרא 'וליימנא דאתי ישתכח בה עינא חד דרחמי', זה בחינת כלו הטוב והמטיב.
- ד. כי כל **הגלות** נקראים על שם גלות מצרים, מפני שהם מצרים לישראל.
- ה. מבית עבדים זה רמז על כפול המדות רעות של ארבע יסודות, המכנים בשם עבדים, כי כל הארבעה יסודות הם מתחת **גלגל** הירח.

כיון שמהות הגלות היא כאשר הגלגל אינו פועל כתיקונו, אלא כמו גלות מצרים, שהגלגל צר - כלומר המציאות היא צרה ודחוקה.

וגלגל זה הוא חסר כמו 'גלגל הירח', כך שממנו מתגלים ארבעת המידות הרעות.

הצדיק למרות זאת, מתקן את הגלגל, והוא גורם בתפילתו שהעצמות ישובו 'כל חד לדוכתיה'. כלומר, הגלגל יהפוך להיות גלגל מאוחד ומחובר.

על ידי וידוי דברים לפניו, הוא מחבר את הכל, כמו המצוות שהם לשון התחברות.

ידוע קושייתו של בעל ה'נודע ביהודה' על הגמרא בפסחים, שם מבואר שעתה מברכים על הטוב - הטוב והמטיב, ועל הרע - דיין האמת, ולעתיד 'כולו הטוב והמטיב'.

והנודע ביהודה תמה, מה ההבדל בין עכשיו ללעתיד, ביחס ל'טוב'? שכן משמעות הגמרא היא שגם כלפי הטוב ישנו שינוי בין זמן הזה ללעתיד לבוא?

לאור האמור, התשובה היא שלעתיד גם הטוב יקבל התייחסות אחרת לגמרי. שכן בזמן הזה ה'טוב' הוא רק טוב, כמו שה'רע' הוא רק רע, אבל לעתיד הכל יתנהל כגלגל אחד מחובר, והטוב יהיה חלק מהנהגת ה' הנפלאה הנעלמת.

גם עבודת ה' תהיה באופן של גלגל נצחי, כי רגע אחד האדם נמצא ב'רצוא' ומתבטל לאינסוף, מרגיש התלהבות עצומה בתפילה, ולמשנהו הוא חוזר אל ה'שוב' וצריך להתחזק לחבר את הטוב והרע, וחוזר חלילה, כגלגל שאין לו סוף.

לסוד הזה זוכים ע"י הצדיק שמקבלים מגלגל עינו, את החיבור המושלם של 'חדא עינא דרחמי', שהוא גלגל אחד, שכולו הטוב והמטיב.

ה'גלגל' מבטא את כל גלגלי האדם בחייו, הגלגלים הללו כוללים את כל המאורעות שעוברים על האדם, הן לטוב והן למוטב.

גם ב'גלות' יש בחינה של גלגל, מכיוון שבגלות האדם מתגלגל ממקום מושבו ומארצו (עי' שפ"א שמות תרנז).

ישנו גלגל דקדושה שבו הגלגל מחובר ומאוחד, וישנו גלגל וגלות של צד הרע, שבו חלקי הגלגל מנותקים, או צרים ודחוקים.

כדי להבין את פשר ה'גלגל' וה'גלות', עלינו להכיר מושג יסודי בקבלה - הנהגת הישר והעיוגים:

ישנה הנהגה שמכונה בשפת המקובלים בשם 'יושר'. בהנהגה זו ישנו סדר לכל דבר, על מעשה טוב מקבלים טוב, על מעשה רע מקבלים רע.

וישנה הנהגה אחרת המכונה בשם 'עיוגים'. בהנהגה זו מבינים שלא תמיד אפשר לראות את כל המסלול, שכן הוא פועל על מסלול של גלגל, ובמסלול זה לא ניתן להגדיר מאורע מסוים כטוב או רע, אלא הכל עובד כגלגל, והקב"ה מתכנן את הגלגל של כל פרט ופרט באופן נסתר ונעלם.

כאשר הגלגל הזה אינו מחובר, אזי זה שיא הקלקול, וזהו העונש של 'עצמותיו היו מגולגלים', שלא היה בהם חיבור, וממילא האדם אינו יכול לחוש שהכל לטובה, שהרי הגלגל שלו מנותק.

ענין זה מובא גם בפסוק 'עוונותיכם הטו אלה', שמדובר שם על כך שישתבשו זמני הזריעה והקצירה, שעונש זה מבטא את הפגם בגלגל החיים שמתכנן השי"ת לישראל. כאשר הגלגל - יינטה מגלגלו וסיבובו.

ולכן בזמן הגלות אי אפשר להשיג בחינה זו שהכל לטובתו,

חיינו רצופים בעליות וירידות, ולעיתים אנו מרגישים מטוטלטים, מנותקים או מצויים ב'גלות' שבה המציאות צרה ודוחקת. הצדיק מחבר לנו הכל, שנבין שזהו גלגל אחד של הנהגת ה' הנעלמת.

ציה אריק

התלמיד חכם מפריש לו דרך לפי טוורט נשימתו

ציאור הליקוטים תורס ד'

למה הצדיק לא יכול להפריש דרך בלי ידידי | מהי מהות הדרך וכיצד חלכים בה? | האם העוונות נעשים חלק מהדרך בעצמה?

למה צריך ידידי?

באות כ"ט, ר' אברהם נוגע בקצה הסוגיה שעליה הוא מרחיב לדבר בתורה זו, והיא, הפרשת הדרך שהצדיק מפריש לאנשיו שבאים להתוודות לפניו:

לכאורה יש בעניין זה תמיהה גדולה, אם כל אותם האנשים מושרשים בנשמת הצדיק, כמבואר בפירוש בדברי רבינו שהצדיק הוא כמו 'אמא', שהיא שורש כל התינוקות הנולדים ממנה, אם כן, מדוע הוא צריך את הוידוי דברים בכדי להפריש דרך לאדם?

ובפרט, שבדבריו הקדושים בכל התורה, נראה שעניין הוידוי הוא לצורך תיקון העוונות ע"י החרכת הצירופים הרעים, וגם אם נצרך לכך את דברי רבינו באות ז' שיש תיקון בעניין הוידוי - שהוא הבושה שהאדם מתבייש, עדיין לא מובן מה כל זה שייך להפרשת הדרך?

בקטע הבא נביא את דברי ר' אברהם שעוסק בעניין, זה והרוצה להרחיב יותר, יראה את הדברים ב'ציאור הליקוטים' על תורה זו.

האם הוידוי קשור להפרשת הדרך

על אודות המבואר בדבריו הקדושים בסוף סימן ח', שם רבינו ביאר את ג' הבחינות - שעל ידיהן האדם זוכה להתקרב לצדיק ולבטל את מידותיו הרעות, ומובא שם שעל ידי זה שמתוודה האדם ויידוי דברים לפני התלמיד חכם ומספר לפניו כל ליבו, אזי התלמיד חכם מודריך אותו בדרך ישר לפי שורש נשמתו.

צריך לעיין בעניין זה שהתלמיד חכם מודריך אותו בדרך ישרה דווקא בגלל הוידוי, כי אם בהכרח הוידוי לפני התלמיד חכם, כבר ביאר בסימנים הקודמים, שטעם הוידוי שהתבאר בתחילת התורה הוא תיקון הצירופים הרעים והעוונות ע"י שהצירופים יוצאים מעצמותיו, וע"י הוידוי הוא נעשה בבחינת שריים, ועתה מבואר כביכול עוד עניין אחר שהוא הדרך הפרטית שהתלמיד חכם מפריש לכל אחד ואחד ע"י הוידוי?

והנה הכרח שינויי הדרכים בין כל אחד ואחד מנשמות ישראל, מבואר באלה הדברים בעצמם, הן בתחילת התורה והן עתה

בעניין תיקון הוידוי, כי באמת מבואר מכל מהלך התורה, שכל אחד ואחד יש לו מאורעות שונים מחמת שיש לו מדרגה אחרת ונשמה אחרת, ולכן כל אחד יש לו דרך מיוחדת ופרטית. [כי כל שינוייהם של כל בני האדם זה מזה, הוא משתלשל משינויי הנשמות זה מזה ולכן כל אחד צריך ללכת בדרך פרטית משלו המופרשת משאר דרכי בני האדם].

אבל עדיין ישנו דבר הצריך ביאור, שלכאורה רבינו אינו מבאר כלל בהכרח ההקדם לתיקון הוידוי [אשר נראה מלשונו הקדוש שכתב, "שעל ידי זה וכו' התלמיד חכם מודריך אותו בדרך ישר" שזה תלוי בזה] - דהיינו שעצם העניין שצריך להפריש דרך ישרה לכל אחד ואחד בנפרד מובן ומבואר, אך לא מובן מדוע הוידוי הוא תנאי מוקדם להפרשת הדרך, שכביכול הצדיק אינו יכול להפריש דרך ללא הוידוי, ומדוע מבואר בפירוש בדברי רבינו שכל תיקון הדרך והפרשתו ע"י התלמיד חכם הוא רק מכוח הוידוי?

הדרך שהצדיק מפריש - דרך לעלות לאין סוף

ואולם, אם נשים את לבנו לפירוש הדרך - דהיינו שכאשר נתבונן בדברי רבינו ונחפש מה הפירוש האמיתי בעניין ה'דרך' שהצדיק מפריש לאדם שבא ומתוודה לפניו, אשר מבואר מכותלי דבריו הקדושים באות ט' ובכל קשרי התורה, שכל מהותו של זה הדרך בפנימיות הפירוש הפשוט שהצדיק מורה לו דרכי הנהגות ותיקונים, הוא הדרך הרוחנית לעליית האדם ב ד ב ק ו ת דעתו לעונג ה א י ן ס ו ף

חידת החודש

י. ליפשיץ

שם משכן העבו"ם, וְלִתְּכֹחוּ
נִכְנֵס דְּבוּר הַתּוֹרָה,
הַיָּצֵר שֵׁם בּוֹעֵר כְּאֵשׁ, וְלִכְדֹּ
נֶצֶדֶד הַגְּעֵלָה.
כִּשְׁהוּא מִתְּעַרֵּב בַּחֹטֶם, אֵין
הַעֲבוּרָה תָּמָה,
הַרְשָׁעִים שֵׁם נִפְלֹ, וְיִתְּעָלוּ
עַל יְדֵי הַתְּשׁוּבָה.

ניתן לשלוח תשובות על החידה
בעמודות 'נדדים פלוס' בשלוחות
'תשובות לחידת עלון מחוברים'

בין הפותרים נכונה את נושא החידה,
ואת רוב הפרטים, ותקיים הגרלה
ע"ס 500 ש"ח

פתרון החידה מגיליון 25:

החידה - החכם

הַכֹּל תָּלוּי אִם לֹא מִתְּהַלֵּל וְעֵנְיוֹ:
אל יתהלל חכם, משה העניו, והחכמה מאין
וְלִהְפֹךְ, מִי שֶׁלֹא קָם לִפְנֵיו:
הַטִּיפֵשׁ, לֹא קָם לִפְנֵי צוּרְבָא מִרְבָּנָן
בְּאַיִשׁוֹן לֵילָה הוּא אוֹר וְאַבּוּקָה:
אַבּוּקָה שֶׁל אוֹר זֶה ת"ח, שֶׁאַבִּיק בְּאוֹר הַתּוֹרָה
מִפְּלֵס נְתִיב, לְחַבֵּר אֶת הַחֻקִּיקָה:
הַחֶכֶם נוֹתֵן דֶּרֶךְ, שֶׁעִלִּי מַחְבֵּר הַחֻקִּיקָה בַּעֲצָמוֹת

לפי זה תבין
מדוע אין
אפשרות
לעליית
האדם
לדבקו
בשרשו
מבלי
שיתוודה
קודם לפני
תלמיד חכם

יתברך - שעלייה זו ברצוא ושוב היא הדרך
שהצדיק מפריש לו, שיוכל לעלות למעלה
להידבק מעל כל האותיות, כפי דרכו המיוחדת
לפי שורש נשמתו - בה הוא צריך להידבק. וגם
נצטרף לכל זה מצירופי וביאורי דבריו הקדושים
הנ"ל, שבאמת כל עניין הדרך הפשוטה ושאר
התיקונים המוזכרים בעניין הוידוי, הם גם
סובבים על עניין זה.

הוידוי הוא מתמת קלקול הדרך

לפי זה תבין מרחוק את הביאור, מדוע אין
אפשרות להפריש דרך לעליית האדם לדבקו
בשרשו מבלי שיתוודה קודם לפני תלמיד
חכם, שמלבד השתנות דרך כל אחד לפי שורש
נשמתו מתחילת הבריאה, שהשי"ת הפריד ע"י
מידת המלכות והצירופים השונים שבה, את כל
הברואים בשינויים זה מזה, ובפרט את בני האדם
השונים זה מזה בצורתם ובדעתם, שלכן יש
צורך להפריש לכל אחד דרך פרטית שונה, עוד
נצטרף לזה שינוי נוסף אצל כל אחד ואחד, והיא
ירידת והתרחקות דעת האדם מזה הדרך המקורית
והשורשית, שנאצלה בשכיל נשמתו באופן פרטי,
שתוכל לעלות ולרדת ברצוא ושוב.

וקלקול זה, הוא כפי התהפכות הצירופים של
בניין עצמותיו ועצמותו שהיא מיוחדת אליו
דייקא, ברוב הקלקולים שבחטאיו ועוונותיו, שהם
אלו שמחריבים את הצירוף הטוב של עליית
נשמתו ודבקוה בשורשה, אשר על ידם של אלו
הצירופים הרעים שנבנו ע"י העבירות, האדם
נבון ונתעזה ונתרחק לגמרי מהדרך המוכרח אליו
- שעל ידה יוכל לעלות אל האין סוף, ולהוריד
משם שפע חדש בגשמיות וברוחניות, לחדש
כוחו ולקבל הארה שיוכל לחיות כאן בעולם
החומרי והמגושם כעין עולם הבא. [והוא הוא
ירידת המלכות כנ"ל בתחילת התורה, דהיינו
שהמלכות ירדה ונפרדה משורשה, מבלי יכולת
לעלות ולרדת ברצוא ושוב] (וכעין המובא
במעשה מבעל תפילה עיי"ש היטב).

ובזאת - ההבנה של מהות הדרך שהצדיק
מפריש, שהיא הדרך של עליית האדם לדבקו
באין סוף וחזרתו משם, מה נפלא ונכון ההכרח
להקדים את הוידוי והסיפור לפני התלמיד
חכם את החטאים אשר עבר עליהם וכן את כל
המאורעות. אשר על ידי זה לבד שהאדם מוציא
את כל הצירופים הרעים ובונה מהם בעצמם
את המלכות דקדושה ע"י הוידוי, אזי הצדיק
מגלה לו כפי שורש נשמתו הפרטית, את דרך
התיקונים המיוחדת לו, אשר יתקן בו את
כל העוונות ויהפוך את כולם לטובה וחלק
מבניין הקדושה, ויתעלה בו מתכלית
הירידה לתכלית העליה, לדעת האין
סוף יתברך כנ"ל:

כִּיְסוּפִים

לומדים, מבקשים, ומתגעגעים יחד

הר"ר דוד
הלוי

איפה אני נמצא?

יודע באיזו דרך הוא מהלך עכשיו.
תוך כדי דיבורים שוטפים, עצרתי
וחשבתי לרגע מה אמרתי.
הבנתי שבעצם הבנתי משהו בתורה באור
חדש לגמרי. הסיפור שלי הוא לא רק אי
ידיעת הדרך העתידית, הסיפור שלי הוא גם
שבאמת אני צריך שהצדיק יראה לי איפוא
אני ממקם עכשיו!
האם אני במדבר או במקום ישוב? האם
אני שמח או עצוב? אני בכלל לא יודע באיזו
דרך אני מהלך עכשיו - ואני מדמיין את
המהלך העתידי...

זה בדיוק
התחושה
של עצמות
שבורות, אני
כמו מציאות
מפורקת

עכשיו, אתה מבין אותי, אבא?! -
המשכתי.
זה בדיוק התחושה של עצמות שבורות,
אני מרגיש שכשאני לא יודע איפוא אני
נמצא ולאיזה דרך אני צריך להמשיך
ללכת, אני כמו מציאות מפורקת.
כי כשאני אחד, כשאני בניין אחד שלם,
יש בתוכי אחדות, כשאני לא שבור
לכמה גורמים שונים שמושכים אותי
לצדדים שונים, כשאין לי מריבה בתוך

השמש נטתה לשקוע ואני מצאתי לעצמי
איזה כורסא נטושה לשבת.
בתוך השתיקה עלו לי משום מקום עוד
דיבורים חדשים באותה סוגיה.

אני תוך כדי דיבור מבין יותר מה
שאמרתי לך מקודם, ריבוגו של עולם.
יש לי כל מיני כיוונים, כל מיני
אפשרויות, וכל יום אני מרגיש שמהו
אחר קורץ לי. פעם אני רוצה להמשיך
לגור באותו מקום שבו אני גר עכשיו,
ולמחרת אני חושב שזה לא טוב לי
לנשמה ואני חייב להגר למקום אחר.

פעם אחת אני חושב וממש
משוכנע שאני צריך לעזוב את
העבודה, ולנסות ללמוד יום שלם
בכולל, ואחר כך אני מרגיש
שטעיתי והדרך שלי צריכה להיות
שונה לגמרי ולחפש איזה תחום
אחר של עבודה.

זה לא חלוקת עצה, זה הרבה יותר
מעצה, זה פשוט שאני מחפש
לעצמי את הדרך שבה אני יעשה
את הדבר הכי מדויק ונכון בעבורי,
אבל אני לעצמי לא יודע...

בהתחלה חשבתי שאוכל לפתור
לעצמי את השאלות האלו, אולי עם
איזה בירור עצמי או שיחת חברים,
אבל ככל שנכנסתי יותר לתורה,
הבנתי שאני באמת לא יודע באיזה
דרך אני מהלך עכשיו, אני לא יודע
מה הנקודה בה אני עומד עכשיו, אז קל
וחומר שאני לא יודע לאיזה דרך אני
צריך ללכת.

לו יצויר, אבא'ה, שהייתי יודע באיזו
דרך אני מהלך עכשיו, אולי אולי, אולי,
הייתה לי אפשרות להסיק מסקנה להיכן
אני צריך להמשיך ללכת, אבל הסיפור
הוא - שזה מה שרבינו אומר בתורה
שאנחנו לומדים, שלא רק שהאדם לא
יודע מה הדרך העתידית שלו, הוא אינו

בשעה שגלגלי רכבי שעטו להם על
הכביש המהיר המוביל ליער הסמוך למקום
מגוריי, שצף של מחשבות געשו במוחי וגלי
של רגשות עמומים קרקרו בתוכי. לקול
צלילים נעימים שבקעו ממערכת ההשמעה
ניסיתי להשליט סדר במחשבותיי.

כך או אחרת, מצאתי את עצמי חונה תחת
עץ גדול שיסתיר את הרכב מקרני השמש
של סוף חודש אב.

יצאתי מרכבי והתחלתי לרדת במורד
השביל בין הכרמים. רוח של בין ערביים
נעימה בידרה את פאותיי בנעימות, ואני
התחלתי לדבר:

אבא,

אני ממש לא יודע מה עובר עלי, היה
יום לא קל...

זה פחד או עצבנות, אני לא יודע מה,
אבל בתכלס! עבר עוד יום שבו אני כל היום
במתח, דרוך, צריך להחזיק את עצמי. לא
יודע למה זה צריך להיות כך.
נאנחת.

אני גם ממש מרגיש עייף ושבור, לא
שבור כזה של עצבות, אלא שבור של
פירוק כזה, מרגיש שהכל מפורק לי ואין
לי בהירות.

ממש מרגיש לי שהמצב הזה קשור
לתורה שאני לומד, אני כמו אחד שהולך
ותועה בדרך והכל חושך לי גם באמצע
היום.

זה לא חושך רגיל - אלא כמו חוסר
הבנה לאיזה כיוון החיים שלי הולכים.
את האמת, זה לא שאני כמו איזה נווד,
אני קם בבוקר ומתפלל, משתדל ללמוד
כפי יכולתי, עובד קצת לפרנסתי, חי
בשלום ונחת, אבל כמו איזה מטרד
שמלווה אותי שאני לא מבין באמת מה
היעד, להיכן הולכים...

נגמרו לי קצת המילים, וחזרתי לשתוק.
הרמתי את העיניים והסתכלתי על הנוף.

המבחנים

של לטייל בתורתו

לטייל בתורתו מציע לכם מגוון מבחנים שבועיים, חודשיים, ותקופתיים שנועדו לסייע לכם להעמיק, להאיר ולחיות את התורה הזמנית בעיון

הגרלה שבועית:
3 זוכים - 200 ש"ח
10 זוכים - 100 ש"ח

מבחן אמריקאי על פשט התורה | 7 שאלות | רמה קלה | מתחלה בכל שבוע
המבחן הבסיסי על פשט התורה - סיכום שבועי ברור לפי סדר הלימוד.
פתוח לכל מי שלומד, פשוט, קל ושווה להצטרף.

מבחן פשט שבועי

הגרלה שבועית:
3 זוכים - 500 ש"ח
כל אחד

10 שאלות מאתגרות על פשט התורה | מבחן מתחלה בכל שבוע
מבחן של דיוק ושליטה בפשט התורה עצמו. מיועד ללומדים ששמו לב לפרטים
ודקדקו בלשון, ורוצים לבחון רמת הבנה גבוהה ומדויקת יותר.

המבחן השבועי העיוני

ללא
הגרלות

המבחן החודשי: 10 שאלות | רמה מאתגרת
שאלות המעוררות מחשבה ומובילות להתבוננות והעמקה בקשרים
ונקודות חשובות שבתורה.

שאלות לעידוד העמקה

הגרלה חודשית:
500 ש"ח
לזוכה אחד

שאלה אחת המתפרסמת אחת לחודש
שאלה העולה מתוך קשרי התורה.
הלומדים מוזמנים לכתוב את תשובתם האישית, כל אחד כפי רוחב הבנתו האישית בלימוד.

לחידודא

הגרלה חודשית:
500 ש"ח
לזוכה אחד

חידה חודשית מתוך מבזין "מחוברים"
כתב צופן המסתיר מושג, נושא או דמות מתוך התורה. הלומדים מוזמנים
לפענח את החידה ולשלוח את פתרונם.

חידת מחוברים

פרסים גבוהים
במיוחד בשווי
אלפי שקלים

מבחן מקיף על כל התורה הנלמדת | 60 שאלות על פשט התורה
בשלב מתקדם של ההליכה עם התורה נפתח מבחן סיכום אחד, מקיף ומשמעותי,
המסכם את כל התורה שנלמדה.

המבחן המסכם

לומדים • נבחנים • זוכים

2 אופציות
לעריכת
המבחנים:

קו לטייל 04.6277.313 | נדרים פלוס שלוחת לטייל

לטייל
בתורתו
לעידוד העמקה והתבוננות
בליקטת מור"ן

שיחת מתחברים

מדברים על התורה

הר"ר דוד הלוי

האש שובמים, הרוח שובעפר

למשל, יש את מידת העצבות שנובעת מהעפר, אבל בגלל שכל בחינה כלולה מכל הבחינות, אז יש רמה מסוימת של לחות בעפר, כאילו המים שבתוך העפר, שזה חלק של תאוה שבתוך העצבות. וכך יש גם רוח בתוך העפר, שזה חלק של דברים בטלים בתוך העצבות, וכמו כן יהיה גם אש בתוך העפר, שזה הגאוה שיש בתוך העצבות, וכן על זה הדרך...

דוד: ממש נפלא איך שהבאת את הדוגמא הזאת מהארבע יסודות. באמת זה יחסית דוגמא פשוטה לכלליות הבחינות זה בזה, ובאמת לפי זה יש בלי סוף פרטים ותתי פרטים, ממש עד אין סוף, רק שצריך להבין גם מה זה אומר לנו חוץ מעצם ההבנה שיש בחינות שכלולות זה בזה.

מאיר: האמת שזה מאוד קשה להבנה. מה זה באמת נותן לנו ידיעת כל הפרטים האלו, שהגאוה כלולה מעצבות והעצבות כלולה מגאוה?

אבל בפשטות אפשר לומר שזה מועיל גם להבנת התורה, שלפעמים נראה שרבינו מדבר בבחינה מסוימת, ולפעמים פתאום זה נראה כאילו הוא סותר את דבריו, ובתוך דבריו אם מדקדקים היטב, מגלים דברים נפלאים.

דוד: וואו אתה חוזר לדבר גבוה כהרגלך.. לא הבנתי מה אתה אומר.

מאיר: אני אנסה להסביר את עצמי.

ניקח לדוגמא, כשרבינו מדבר על התאוות הרעות שמתבטלות על ידי ראיית פני הצדיק, רבינו מסביר את זה במשל נפלא, ילד קטן - תינוק, שעסוק בדברי שטות שלו, כשהוא רואה את אמא שלו, הוא עוזב את דברי השטות ורץ אליה, למרות שיש לו תאוה גדולה ומשיכה חזקה לשטויות שלו, הוא נמשך פי כמה לאמא שלו...

עכשיו, אם תשים לב, רבינו מתבטא בביטוי לשוני, שהתינוק עוסק ב'דברי שטות' שלו, שזה בעצם מזכיר את אותו מושג ורעיון של 'דברים בטלים', על אף שבמשל הכוונה לתאוות רעות, נראה מתוך דבריו שגם המידה הרעה של דברים בטלים, מתבטלת על ידי ראיית פני האם והיינו הצדיק, ואם כן למה צריך לזה תיקון נפרד של צדיקה?

מאיר: מה שלומך דוד, לאחרונה יוצא לנו לדבר הרבה, למרות שלא כל דבר יוצא לי לכתוב, אבל עכשיו על כל פנים אנחנו בשיחה רשמית...

דוד: הקוראים האדוקים של המדור לא יודעים שאנו לא מצליחים להתאפק, ובתכל'ס אנחנו מדברים המון. זה קצת יוצר קושי, שאחר כך בשיחות הנכתבות ב'שיחת חברים' ב'מחברים', אנחנו צריכים לצמצם את עצמנו...

מאיר: לכן זה דווקא טוב שאנחנו מדברים בשיחה שלנו על הכללים ועל התורה הנלמדת יחד, ככה נוצרת מסגרת טובה, שאנחנו לא בורחים ומפליגים ממנה לכל מיני עולמות...

דוד: אז לענייננו... אחזנו בכלל השביעי.

מאיר: נכון, שלכאורה הוא גם כזה כלל פשוט.

דוד: יש בזה משהו, אבל קודם כל תקרא את הכלל ואחר כך נדבר.

מאיר: "כלל השביעי - בכל המידות והבחינות שמזכיר מהם בכל ענין, כלולה כל מדה ובחינה בפרטיות, מכל המידות והבחינות שבזה העניין".

דוד: שכחת את השורה האחרונה בסוגריים - "כעין המובא בספרי אמת בדבר הספירות".

מאיר: נכון, האמת היא שבגלל שזה היה בסוגריים, הרשתי לעצמי לדלג על זה, אבל בעצם אני חושב שזה כמו הסבר פשוט על הכלל.

אם אני מבין נכון, הרי כל אחד מכיר את המושג 'חסד שבגבורה' 'גבורה שבגבורה' 'תפארת שבגבורה'. דהיינו שמידת הגבורה בכלליותה היא תוקף, צמצום, כוח והתגברות, ובתוכה יש התמזגות של כוחות ובחינות אחרות, שהם לפעמים אפילו הפוכות ממנה, אבל מתמזגות איתה...

דוד: נכון, אבל איך זה נכנס בתוך תורה בליקוטי מוהר"ן?

מאיר: אני יכול לתת כמה דוגמאות, אבל אם יש לך להוסיף עוד - אז תוסיף. למשל, אם רבינו מדבר על ארבע יסודות, שיש מהם ארבע מידות רעות כלליות. אז כל בחינה ומידה כלולה מכל המידות האחרות, ולכן העפר המים הרוח והאש, כלולים זה בזה.

מתוך הכלל אפשר להגיע להכרה יותר מדויקת של עיקר הבחינה שדוצים לזהות.

דוד: אתה שואל שאלה באמת חזקה, שהיא מסתמכת על דיוק לשוני חזק, אבל איך בעצם כל זה קשור לכלל השביעי שכל בחינה כלולה מכל הבחינות?

מאיר: כי בעצם לפי הכלל השביעי אנו מבינים, שבאמת יש בחינה של דברים בטלים שהם בכלל מידת ה'תאוות הרעות', ויש דברים בטלים שהם בכלל המידה של העצבות, והם באמת מתבטלים בראיית פני הצדיק. אבל דווקא מתוך זה מתחדדת ההבנה, שהמידה הנפרדת והעיקרית של הדברים בטלים, זה לא סתם משיכה לנייעס או לשרוף את הזמן, כי האדם עצוב ועצל. אלא יש דברים בטלים שהם מידה בפני עצמה, וצריך לזהות ולהכיר אותה מתוך הכלל השביעי.

דוד: תשמע, אמרת כאן משהו לא פשוט. שהרבה פעמים, דווקא מתוך ההתבוננות בזה שכל בחינה כלולה מכל הבחינות, אפשר בהתחלה להתבלבל, אבל מתוך הבלבול אפשר להגיע להכרה יותר מדויקת של עיקר הבחינה שרוצים לזהות. זה ממש חשוב!

אבל אתה יודע מה, בתורה שלנו חשבתי על עוד נקודה, שגם היא קשורה לכלל השביעי שכל בחינה כלולה מכל הבחינות, אבל לא בכיוון שאתה אמרת, אלא נקודה יותר פשוטה, שעוזרת להבין איזה עניין בתורה.

מאיר: אדרבה, תרחיב את הלימוד כדי שנראה את כל הדברים היוצאים ונלמדים מכלל זה...

דוד: לא הייתי אומר שכל כך בקלות נוכל לגעת בכל הדברים, אבל קצת זה גם טוב.

למעשה, מה שנראה בתוך הכלל השביעי, שאף על פי שרבינו מדבר בכלליות ממדרגת המלכות שהיא בשם אלוקים, ומעל זה יש את שם הוי"ה, אבל גם בו עצמו יש שתי בחינות, דהיינו את ה'שם' שהוא המלכות של שם הוי"ה, ויש את שם הוי"ה בעצמו שהוא יותר גבוה מה'שם' של שם הוי"ה.

מאיר: אני לא בטוח שהבנתי את סודות התורה שאתה נואם...

הקודמים
האדוקים של
המזדז לא
יודעים שאנו
לא מצליחים
להתאפק,
ובתכלס אנחנו
מדברים המון

דוד: אז אני אתחיל משאלה, הרי באות א' רבינו אומר "שיהיה שם ה' ושם אלוקים אחדות אחד", ואחר כך באות ד' רבינו מסביר שהמושג 'שם' הוא מורה על מדרגת המלכות, דהיינו שם אלוקים, ואם כן לא מובן הלשון "שיהיה שם ה' ושם אלוקים אחדות אחד" כי הרי 'שם' בעצמו הוא אלוקים, אז היה צריך לפי זה לכתוב "שיהיה ה' ואלוים אחד"?!

מאיר: קושיא חזקה!

דוד: יפה. אבל לפי ההבנה שכל בחינה כלולה מכל הבחינות, הרי שלמרות שבאמת בחלוקה כללית, הוי"ה זה עצם המציאות כביכול ללא שם, ואלוים במהותו הוא 'שם' ומלכות וגילוי של ההוי"ה, מכל מקום גם לשם הוי"ה בעצמו מחמת שגם הוא כלול מבחינת מלכות, גם לו יש שם.

מאיר: אם כן, מהו השם של שם הוי"ה?

דוד: הוא לא כתוב כאן מפורש ממש בתורה, אבל לפי הכלל החמישי ברור מאוד שהכוונה לשם 'אדנות', שהוא הצורה שבה אנו קוראים את שם הוי"ה. כי אנחנו כרגע במציאות של גלות וחסרון שאנחנו לא יכולים לומר בפה מלא את שם הוי"ה, ולכן אנחנו קוראים את שם הוי"ה בכינוי של 'אדנות' שזה גם ביטוי למלכות.

מאיר: רגע, זה מרומז בתורה באות ז', שרבינו מדבר שם על 'דינא דמלכותא דינא', שזה צירוף האותיות של אדנ"י.

דוד: וואו, לא חשבתי על זה... יכול להיות שפתחת עכשיו שער חדש להבנת הקטע שם בסוף אות ז', צריך להסתכל שם מחדש.

מאיר: ועוד משהו שמתיישב לפי מה שאתה אומר, זה ביאור הגמרא בפסחים על הפסוק 'והיה ה' למלך על כל הארץ, ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד', כי שם בגמרא לא מוזכר בכלל שם אלוקים, אבל האמת שאני ממנהר, וחייב לסיים את השיחה, אז נדבר...

דוד: באמת לזה התכוונתי. טוב נמשיך בעזרת ה' בפעם הבאה...

מיץ עגבניוט

יש דבר כזה טעות נכונה? | המדריך המלא לאנשים שקשה להם להתחיל...

איפה לקנות דירה?
השידוך ההוא או עם אייזנבאך?
להתחתן?
אס אנד פי או נאסדק?

הכלל המאחד בין כל סוגי הדילמות הוא
כובד האחריות לפני הבחירה, 'באיזה דרך
לבחור'.

ואחרי שבשעה טובה, סוף סוף כבר
בחרת, מציקה השאלה: 'אולי לא בחרתי
בדבר הנכון'.

וככה אנחנו מבליים את ימינו
בהתלבטויות ומחשבות על אילו ומה יהיה.

תחשוב רגע כמה דברים אתה עושה
או בעיקר לא עושה, רק מהפחד לטעות
ולהיכשל.

כמה התלבטויות, לחצים ודאגות באים
מהחשש שלא נבחר נכון או שנתחרט על
זה אחר כך.

בתורה שלנו הסיטואציה הזאת מתוארת
כך: 'מִשָּׁל לְאַחַד שֶׁהָיָה מְהַלֵּךְ בְּדֶרֶךְ בְּאִישׁוֹן
לֵילָה וְאָפֵלָה, וְאִינוּ יוֹדְעַ בְּאִיזָה דֶּרֶךְ הוּא
מְהַלֵּךְ'.

דומה כי אין תיאור יותר מדויק לחיים
שלנו מ'אינו יודע באיזה דרך הוא מהלך'.
היום יום שלנו עמוס בכל כך הרבה
פרשות דרכים, בחירות והחלטות, לפעמים

מעשה בחנות ששָׁלַט ענק ממדים תלה
עליה, תחת השם 'מיץ עגבניוט'.
כן, ככה עם ט' בסוף.

העוברים ושבים נכנסו לחנות והעירו
בעדינות למוכר החייכן כי במחילה, אבל
עגבניות כותבים עם ת'.

המוכר חייד מתחת לשפם ואמר: כן,
בסדר. אני יודע.

כך חלפו להם הימים, עד שאחד השכנים
החליט לבדוק את העניין לאשורו, ושאל
את המוכר: תגיד לי, מה הסיפור עם השלט
הזה. למה אתה משאיר אותו ככה?

המוכר חייד את חיוכו המפורסם וענה:
תקשיב, כל אחד נכנס לכאן להעיר לי על
השלט. ואז הוא נזכר שהוא צריך לקנות
משהו, ועוד משהו קטן לשבת. וככה הוא
יוצא עם כמה מוצרים, שגורמים לחשבון
הבנק שלי בסוף חודש להתמלא.

למה אני מספר לכם את זה, מורי
יִרְבּוּיִס'.

קודם כל כי זה סיפור חמוד.

דבר שני, יש פה לימוד גדול.

כל אחד שנכנס לחנות בטוח שהוא גילה
את אמריקה וילמד את המוכר הנבער
שיעור בעברית.

המתברר הוא, כי דווקא המוכר הוא זה
שאמר את המילה האחרונה, וגרם למחנך
התורן לשלשל את מיטב מעותיו לידי.

זה מעורר מחשבה בכלל על כל הדבר
שנקרא בפי העם 'טעות'.

כן, בסדר. אני יודע. 'טעות'.

האם כל מה שנראה לי כטעות הוא
באמת כזה?

אולי דווקא הטעות שעשיתי היא
הנכונה?

אוי, זה נשמע מסובך מדאי, אני יסביר.

מהרגע להרגע, ולא תמיד אנחנו יודעים
מה לעשות ולבחור, ולכן ללכת.

מי מדבר על שאלות מהותיות יותר של
החיים, שדורשים אחריות ומחשבה עוד
יותר.

באיזה עיר לגור?

ללמוד או לעבוד?

איזה ישיבה תהיה יותר טובה לבן שלי?

אם אתם לא מבינים על מה מדובר,
דפדפו לעמודים הבאים המלאים בתוכן
מיוחד מרתק ומעניין.

אבל אם כן יצא לכם להרגיש פעם את

יש לרבי
נחמן
בשורה
מדינת
בשבי'לכם.
לא, הוא
לא הולך
לכוון
אתכם
בכל צומת
בחיים.

ואלה שמות הזוכים

הזוכים בהגרלות במפעלי 'טעמו וראו', הניתנים למיליוני ככל שבוע בעמדות 'נדרים פלוס', ובקו לטייל בתורתו - 04-6277-313 בשלושת המבחרים

המבחן השבועי

הר"ר **אהרן זילבר** הי"ו - אשדוד | הר"ר **אהרן מאיר פרידמן** הי"ו - בני ברק | הר"ר **אלעזר נחשון** הי"ו - ירושלים | הר"ר **אלקנה אוירבך** הי"ו - ביתר עילית | הר"ר **אמיתי לוי** הי"ו - קרית ארבע | הר"ר **אריאל רחמים** הי"ו - צפת | הר"ר **אריה שטרנפלד** הי"ו - צפת | הר"ר **בן ציון לוי** הי"ו - ירושלים | הר"ר **חיים גוטליב** הי"ו - ביתר עילית | הר"ר **יהודה נתן פרנק** הי"ו - ירושלים | הר"ר **יואל דייטש** הי"ו - בית שמש | הר"ר **יונה לנדסמן** הי"ו - בית שמש | הר"ר **יוסף אייזן** הי"ו - ביתר עילית | הר"ר **ינון אטיאס** הי"ו - ירושלים | הר"ר **יעקב אמנו** הי"ו - ירושלים | הר"ר **ישעיה נפתלי חנון** הי"ו - ירושלים | הר"ר **ישראל יו** הי"ו - בני ברק | הר"ר **מרדכי אלעזר דרוק** הי"ו - בני ברק | הר"ר **מרדכי ווספיטש** הי"ו - בני ברק | הר"ר **מרדכי מאיר ישראלי** הי"ו - בית שמש | הר"ר **משה אנשין** הי"ו - ירושלים | הר"ר **נחמן ברלב** הי"ו - בית שמש | הר"ר **נחמן חשין** הי"ו - ביתר עילית | הר"ר **נחמן יעקב ניסן** הי"ו - ביתר עילית | הר"ר **נתן וקסמן** הי"ו - מודיעין עילית | הר"ר **נתן יעקב פוליטי** הי"ו - צפת | הר"ר **נתן פרידברג** הי"ו - ביתר עילית | הר"ר **שמואל שמחה שטינמן** הי"ו - בני ברק | הר"ר **שמחה פרידמן** הי"ו - צפת | הר"ר **תומר חיון** הי"ו - עפולה | הבה"ח **א. מ. קופר** הי"ו - אלעד | הבה"ח **אברהם דב יעקובוביץ** הי"ו - מגדל העמק | הבה"ח **אברהם יהושע איימר** הי"ו - אלעד | הבה"ח **אהרן מרדכי פורטנו** הי"ו - ירושלים | הבה"ח **אלימלך רוזנפלד** הי"ו - ירושלים | הבה"ח **אליעזר כהן** הי"ו - בית שמש | הבה"ח **דוב מאיר ורטהיימר** הי"ו - ביתר עילית | הבה"ח **ישראל ליפשיץ** הי"ו - בית שמש | הבה"ח **משה לוי** הי"ו - ירושלים | הבה"ח **משה סומך** הי"ו - ירושלים | הבה"ח **נחמן מנחם** הי"ו - תל אביב - יפו | הבה"ח **נחמן פורטנו** הי"ו - ירושלים | הבה"ח **נחמן קעניג** הי"ו - ירושלים | הבה"ח **נתן אלגאראט** הי"ו - צפת | הבה"ח **נתן בונס** הי"ו - ירושלים | הבה"ח **נתן יהודה לייב בורשטיין** הי"ו - ביתר עילית | הבה"ח **נתן מלמד** הי"ו - צפת | הבה"ח **נתן מרדכי וויס** הי"ו - מודיעין עילית | הבה"ח **נתן תשובה** הי"ו - ירושלים | הבה"ח **שמעון נתן שפירא** הי"ו - מודיעין עילית

המבחן העיוני השבועי

הר"ר **יהודה נתן פרנק** הי"ו - ירושלים | הר"ר **מיכאל קליין** הי"ו - ירושלים | הר"ר **נחמן ויסקי** הי"ו - ירושלים | הר"ר **רפאל גבאי** הי"ו - ביתר עילית | הר"ר **שמואל קניג** הי"ו - בית שמש | הבה"ח **אליעזר כהן** הי"ו - בית שמש | הבה"ח **חיים דוד ברזל** הי"ו - ביתר עילית | הבה"ח **יהודה קרלברך** הי"ו - מודיעין עילית | הבה"ח **יעקב רפאלוב** הי"ו - בני ברק | הבה"ח **מנדי קוסטנטינר** הי"ו - ירושלים | הבה"ח **שמעון נתן שפירא** הי"ו - מודיעין עילית | הבה"ח **שמעון קליין** הי"ו - בני ברק

השאלה של לטייל - לחידודא

הר"ר **יהודה פנחסי** הי"ו - ירושלים | הבה"ח **נחמן ישראל שפירא** הי"ו - מודיעין עילית

חידת החודש

הר"ר **משה קליין** הי"ו - ביתר עילית

אשריכם אלהי המטיילים בתורתו
שצדלו למצואות ים החכמה!

התחושות האלו של הספיקות והאחריות,
יש לרבי נחמן בשורה מרעננת בשבילכם.
לא. הוא לא הולך לכוון אותכם בכל צומת בחיים.
וגם לא להחליט בשבילכם על איזה שידוך, דירה, רופא,
ללכת.
הוא הולך לגלות לכם ... לא משנה באמת באיזה דרך
תלכו.
כן, כן. זה לא משנה באיזה דרך תבחרו.

סליחה?

מה זה זמירת לא משנה מה תעשה. לא הבנתי, כאילו מה.
רגע, תן לי להסביר. אתה תבין הכל.
בתורה רבינו מגלה כי התקווה לאותו אחד שאינו יודע
באיזה דרך הוא מהלך, להלן: אתה.
הוא שעל ידי התקרבותו להצדיק, 'התלמיד חכם יפרש
ויבקר לו דרך לפי שורש נשמתו'.
ומהי הדרך הזאת? מבאר התלמיד חכם - 'והולכת
עוֹרִים בְּדֶרֶךְ לֹא יֵדְעוּ'.
אתה אוהז מה כתוב כאן?

התיקון והרפואה שהצדיק נותן למי שאינו יודע באיזה
דרך הוא מהלך, ומה נעשה איתו בכלל הוא, שימשיך ללכת
בדרך שהוא לא יודע!
אבל עם הצדיק זה אינו יודע אחר לגמרי.
אינו יודע של 'כל מאַרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ'. אינו יודע
שהוא כבר לא מפחד לא לדעת.

כי כשהצדיק מאיר לו את האור והרשימו של אהבת ה'
אליו, ואיך 'בה' אֶהְיֶה דָּבָר בְּאַלְהִים אֶהְיֶה דָּבָר', הוא כבר
יודע שגם אם בטעות הוא ילך בדרך אחרת, אין זה טעות
כלל, כי 'כל מאַרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ'.

ונחמד -

בוודאי ה' יתברך נתן לנו את כח הבחירה לבחור בטוב,
ועל האדם מוטל תמיד לחפש ולבחור בטוב.
המדובר כאן הוא על הפחד והחשש לבחור שמא נטעה
בדרך.

וכשאדם חי בתודעה המופלאה הזאת שכל מה שקורה
איתו איך שיהיה זה לטובתו,
הוא מורשה לעצמו לבחור בטוב וללכת בלי לדעת.

התוצאות, אחים יקרים, בידיים שלו.
ואזי הוא יודע שגם אם הוא טעה בבחירה שלו בוודאות,
שוב אין זה טעות כלל.
בה' ובאלוקים אהלל דבר.
וכמאמר חז"ל הידוע שהמצאתי עכשיו 'אין שום טעות
בְּעוֹלָם כְּלָל'!

ולמיטיבי לכת בקשרי התורה, ראו פלא פלאות.

התיקון לאינו יודע באיזה דרך הוא מהלך, הוא השגת
'ולא ידע איש', על ידי שמוליק את האדם 'בדרך לא ידעו',
שהוא הביטול לאין סוף - דעת 'כל מארעותיו הם לטובתו'
כמבואר בפנים.

וזוהו 'דרך לפי שורש נשמתו' כהתעוררות התינוק
'לקראת אימו היינו לשורשו', שהצדיק מוליכו בדרך לפי
שורש נשמתו שהיא דרך הצדיק שנכלל ברצוא ושוב באור
אין סוף - השגת ה' הוא האלוקים - דרך לא ידעו.
אטה מבין?

תבחר בטוב, ובעזרת ה', יהיה טוב.

במדרגות האחריות

סוד שני סוגי האין והכוח להצמיח מתוך הריקבון | מה הקשר בין מנקה משרדים מותש למיליארדר שסוגר עסקאות ענק? | הכח שהצדיק ממשיך מהביטול לאין - אל הרשעים שגם הם נפלו לאין | כך תופכים הרשעים להיות כסא לתכלית הקדושה עליזנה

פגישה בחדר המדרגות

הבריות מספרות על יהודי קשה יום, שכל חייו היו רצופי תלאות, חובות ומצוקות פרנסה מחניקה. לאחר שנים של חיפושים ודלתות נעולות, הוא מצא סוף סוף עבודה כמנקה ועובד תחזוקה בבניין משרדים מפואר.

היה זה מגדל זכוכית עצום השייך לחברת הייטק משגשגת, שבה עבדו צעירים מחויטים, עשירים וחשובים, שהביטו על העולם כולו מגבוה.

בבניין כזה, עובדי הניקיון לא נחשבו אפילו לסוג ב', אלא כרוחות רפאים שקופות, והיחס אליהם היה מנוכר ומזולזל. אם מנקה היה רוצה להכין לעצמו כוס קפה, נאסר עליו להשתמש במטבחון המאובזר של עובדי המשרד,

ומתנשף לא פחות ממנו. המנקה הביט בו ואמר לעצמו, 'אה, בטח עובד חדש שהצטרף לצוות הניקיון'.

הוא פנה אליו ושאל: "תגיד, איזה קומה אתה מנקה?"

האיש עצר, הביט במנקה במבט תמה. המנקה התבונן בו מקרוב והבחין שה'פועל החדש' לבוש בחליפת 'וקרה' יקרת ערך ועונג עניבת משי. המנקה פרץ בצחוק, "מה זה? אתה בא לנקות פה משרדים עם חליפה ועניבה? מה הקשר?"

האיש החליף צבעים, הביט במנקה כלא מאמין ואמר, "אני לא מבין על מה אתה מדבר..."

"נו", התעקש המנקה, "שאלתי איזה קומה אתה מנקה בבניין הזה?"

האיש חיך חיוך עייף וענה, "אני לא מנקה שום קומה. אני בעל הבית של כל

לחץ נפשי ורגשי עצום.

לפני שבועיים הרגשתי רע והלכתי לרופא מומחה. הרופא בדק אותי ואמר שלחץ הדם שלי הגיע לרמות מסוכנות, וששריר הלב שלי נמצא במצב של עומס קריטי ותפקוד ירוד. הוא הזהיר אותי שאם אמשיך ככה, הלב שלי פשוט לא יעמוד בזה.

אמרתי לרופא: 'זה לא מעניין אותי, הבריות לא בראש מעייני, אני חייב להמשיך להצליח, להרוויח כספים ולקדם את החברה שלי'.

הרופא, שהיה פיקח, ענה לי בשפה שלי, 'אם אתה רוצה להמשיך להרוויח כסף ולקדם את העסקים שלך, אתה חייב לב איתן. אתה מוכרח לבצע פעילות גופנית יומיומית כדי להזרים חמצן ולחזק את שריר הלב'.

אמרתי לו שאין לי אפילו גרגר אחד של זמן פנוי לאימונים.

הרופא אמר לי, 'אם כך, תעשה לפחות דבר אחד - בכל פעם שאתה בעבודה, אל תשתמש במעלית. תעלה ותרד רק במדרגות. זה יציל את הלב שלך'.

לכן אני פה במדרגות, הולך בחושך ובקושי נושם, כדי לתת ללב שלי כוח להמשיך להוביל את האימפריה הזו".

בעל הבית פנה למנקה ושאל, "ואתה, למה אתה הולך במדרגות? גם לך יש בעיות רפואיות עם תפקוד הלב?"

המנקה השפיל את עיניו וענה בקול מבוזבז: "לא... אני פשוט עובד ניקיון פשוט. ההנהלה אסרה עלינו להשתמש במעליות, אז המדרגות הן האופציה היחידה שלי".

בעל הבית הביט בו ברחמים עמוקים ואמר: 'וואו, זה ממש כואב לשמוע. אבל דע לך, אם שנינו נפגשנו כאן, באותו המקום בדיוק, כנראה שזה לא לחינם. אל תדאג אני אעזור לך'.

הוא שלף עט, כתב פתק קצר וחתם עליו, "נא לאפשר לנושא פתק זה

החברה הזו, ואני הבעלים של כל הבניין הזה".

המנקה קפא על עומדו. לשונו נדבקה לחכו, והוא החל לגמגם בבהלה, "סל... סליחה, אדוני בעל הבית! לא ידעתי! אבל אם אתה בעל הבית ואדם כל כך מכובד, למה אתה יורד כאן במדרגות האחריות והחשוכות - במקום להשתמש במעלית המפוארת של המנהלים?"

בעל הבית נאנח ואמר, "אתה יודע מה, יש לנו עוד דקה של הליכה עד שנגיע לקומת הקרקע, אז אספר לך:

בעקבות עסקאות ענק שאני מנהל ומנהיג מדי יום ביומו, עסקאות של עשרות מיליוני דולרים, חיי נמצאים תחת

והוא נאלץ ללכת לבית קפה קטן בסמוך. אפילו השימוש במעליות המהירות והחדישות נאסר על צוות התחזוקה. הם נאלצו לעלות ולרדת אך ורק דרך גרם המדרגות האחורי, הצר והחשוך - גם אם היה מדובר בטיפוס מפרך של שתיים-עשרה קומות, הלוך וחזור, עם דליים ומגבים.

העובד הרגיש מושפל ומבוזה עד עומק נשמתו, אך לא הייתה לו ברירה. הוא היה חייב להביא לחם הביתה.

באחד הימים, בסיומה של משמרת מפרכת, ירד המנקה במדרגות כשהוא מותש לחלוטין וגבו כואב. לפתע הבחין באדם נוסף הצועד לצידו, נראה עייף

איך ייתכן שמוהרנ"ת משווה בין ה'אין' הנשגב של ביטול הצדיק לאין-סוף, לבין ה'אין' ואפס' התחתון של הגרעין הנרקב בעפר?

להשתמש בכל מעליות הבניין בכל עת".
הוא הגיש את הפתק למנקה ההמום ואמר,
"קח, תן את זה לאחראי על הבניין. מהיום אתה
לא צריך לסבול במדרגות".

מהגרעין הרקוב לאילן הנאה

סיפור זה ממחיש את עומק דברי מוהרנ"ת
(כלאי הכרם ב, א), בענין הביטול של הצדיק
לאינסוף:

מוהרנ"ת מבאר את סוד ה'רצוא ושוב' - התנועה
התמידית של הנשמה בין התבטלות מוחלטת
להשם יתברך, לבין החזרה לעולם העשייה הגשמי
כדי להצמיח בו פירות. כדי להמחיש זאת, הוא
משתמש במשל מופלא מתהליך הצמיחה בטבע:

אם נתבונן בגרעין קטן של זרע, נבחין בפלא
עצום. כדי שהגרעין הפשוט הזה יהפוך לאילן ענק
נושא פירות או לשיבולים מרובי זרעים, הוא חייב
תחילה להיטמן באדמה - מקום המסמל שפלות
ועפר.

שם, בתוך החושך, הגרעין עובר תהליך של
התכלות וריקבון מוחלט. הוא מתפרק לחלוטין
מגשמיותו ומגיע למצב של ממש 'אין ואפס', עד
שלא נשאר ממנו כמעט דבר.

אך למרבה הפלא, דווקא מתוך נקודת האפס
וההתבטלות הזו מתעורר כוח הצמיחה. כשהגרעין
מגיע לביטול מוחלט, הוא נכלל באור האין-סוף
ומקבל כוח של בריאה חדשה. מתוך אותו 'אין'
הוא חוזר ומתחדש - בסוד ה'שוב' - בוקע אל
ה'יש' בעוצמה גדולה פי כמה, ומצמיח מתוכו עץ
מפואר ופירות מתוקים.

האם ריקבון הוא ביטול לאין סוף?

כאשר מתבוננים בדברים, מתעוררת לכאורה
קושיה חריפה:

כיצד המשל של הגרעין הרקוב - מתאים
לנמשל הרוחני?

הנמשל הרי מדבר על צדיקים, שמתוך דבקות
עצומה זוכים להתפשטות הגשמיות, עולים
למדרגות נשגבות של ביטול היש ונכללים
ומתבטלים אל אור האין-סוף - שזו הדרגה
הגבוהה ביותר שילוד אשה יכול להשיג.

לעומת זאת, גרעין שנרקב באדמה, נמצא
במקום הנמוך, המלוכלך והחשוך ביותר.

הריקבון והשפלות הללו מייצגות לכאורה
דווקא את הרשעים, את בני האדם שנפלו לעומק
הטומאה, העבירות והחטאים. אלו שמרגישים
שהם 'אין ואפס', לא בגלל שהם זכו לביטול אלוקי
נשוב, אלא פשוט בגלל שהם פגומים, מרוסקים
ורחוקים מכל זיק של קדושה.

איך ייתכן שמוהרנ"ת משווה בין האין הנשגב
של ביטול הצדיק לאין-סוף, לבין האין ואפס'
התחתון של הגרעין הנרקב בעפר?!

שני סוגי 'אין' - המשתלבים זה בזה

על פי המשל שהבאנו, מתבאר שלפעמים
יכולים הצדיק הגדול ביותר והרשע הגדול ביותר

האדם השפל נרתק אל החושך בעל כורחו בגלל חטא וריחוק, ואילו הצדיק לעומת זאת יורד אליו מתוך בחירה.

רבינו הקדוש כתב מכתב חיזוק לאחיו,
ומשתמש בדיוק באותו משל:

"אהובי אחי נפשי ולבבי, אל תירא ואל
תחת מפניהם. רק חזק ואמן בתורה וביראת
ה' כל היום.

כי כל זה לגדל אותך ולהרבות כבודך
ולגדל שכלך. כי כמו שאי אפשר לכל מיני
זירעונים לבוא להכלית גידולם, אלא עד
שנתנים מתחילה הגרעין בעפר, ואחר כך
הגרעין מתבלה, ואחר בלויו יפרח ויצין
ונעשה אילן גדול.

כן הדבר הזה, שעל ידי זה שמשפילין אותך
עד עפר - על ידי זה תגדל ותצין ותפרח
בעולם.

ואילו חיו יודעין אלו הרשעים מזה - בודאי
לא היו מבזים אותך. כי כל כוונתם לרע".

חבל ההצלחה, מה'אין' אל האין

כאשר הצדיק, מגיע אל האין העליון של האין-
סוף, הוא נמצא כביכול במדרגות האחוריות,
מקום החושך והשפלות, ששם אין שליטה לכל
צמצומי ויישות העולם.

שם, במדרגות, הצדיק פוגש את היהודי השבור
והנרקב, שנמצא ב'אין' התחתון שלו. הוא מבזי
ביהודי הנפול, ואומר לו:

"נכון, אתה נמצא מחוץ לעולם כי נפלת עמוק
מאוד, ואתה מרגיש רקוב כמו גרעין באדמה. אבל
אל תירא ואל תחת!

אילו הרשעים או היצר הרע היו יודעים מה הם
עושים לך, הם לא היו מעזים לבזות אותך.

מכיוון ששנינו נמצאים כרגע באותה בחינה של
'מחוץ לעולם'!

אני יכול להאיר את האור העצום של האין'
האלוקי מהאין-סוף, ולהאיר איתו ישר לתוך
האין' השפל והחשוך שלך. כך תוכל להתחזק
ולהתחדש לשוב אל ה', עד שתצמיח אילן יפה
ונאה".

- להיפגש בכמעט אותו מקום!

בעולם הזה קיימים שני סוגים של יציאה
מהמערכת הרגילה, שתי בחינות של "אין":

ה'אין סוף' של הצדיק (במשל, בעל הבית):
הצדיק עולה למעלה, יוצא מגבולות וצמצומי
העולם הזה, מתפשט מכל הגשמיות, ואז הוא
מתבטל באור האין-סוף העליון. הוא נמצא מחוץ
לעולם, למעלה מן השכל האנושי.

ה'אין' של הנשמה הנפולה (במשל, המנקה
המושפל):

האדם שנפל לחטאים, נמצא במקום הטומאה -
מאחורי הקדושה. יוצא גם הוא מגבולות העולם,
אך לא כלפי מעלה אלא כלפי מטה. הוא נופל אל
השואל, אל תוך הריקבון של האדמה, ומרגיש
שפל, מבוז, וחסר ערך לחלוטין - 'אין ואפס',
כגרעין המתבלה בעפר.

וכאן מתגלה החידוש הנורא של מוהרנ"ת:
שני הקצוות נפגשים במדרגות האחוריות!

הצדיק שנמצא התכלית העליה והרצוא,
והרשעים שנמצאים בתכלית השפלות העמוקה -
שניהם הם בבחינה של יציאה מהמציאות הרגילה
של העולם הזה.

שניהם נמצאים ב'אין', אך קיים הבדל מהותי:
האדם השפל נדחק אל החושך בעל כורחו
בגלל חטא וריחוק, ואילו הצדיק לעומת זאת יורד
אליו מתוך בחירה.

אבל הנקודה החשובה היא, שדווקא משום
שהצדיק נמצא שם מבחירה, יש בידינו את הכוח
להושיט את חבל ההצלחה, ולהעלות את מי שנפל
לשם.

אילו היו החולקים יודעים מזה...

דברים דומים, גילה רבינו הקדוש במכתב
לאחיו, רבי יחיאל צבי. שעבר תקופה קשה של
רדיפות ומחלוקת, ביזיונות והשפלה נוראה מצד
חולקים שהציקו לו.

יספר כל ליבו...

סיפור אמיתי
כיצד מול
משבר רפואי
מטלטל, בוחר
אדם לאסוף
את שברי חייו
לתוך מחברות
של וידוי דברים
כנה | במסע
פנימי אל
הצדיק מתגלה
שהוידוי אינו
רק חרטה על
העבר, אלא
יצירת סיפור
חדש | על
עוצמתה של
ההסכמה להיות
שייך, ועל הלב
הנשבר שמוצא
רפואה דווקא
מתוך הניתוק

כשהוא שמע על רבי נחמן, משהו
בתוכו נדלק,
הוא הרגיש שמכל האנשים בעולם,
הוא יחיד שדיבר אל המקומות
האפלים ביותר שבתוכו,
יחד עם רבינו למד להכיר את
עצמו, לחבק גם את הקושי.

אט אט הוא הכיר את ספרי החיים
של הרבי,
ומעל כולם - ליקוטי מוהר"ן.
לא, הוא לא הבין הכל, בקושי
קצת,
המילים היו קשות מידי, והמושגים
- זרים לו לגמרי.
אבל אחרי שגילה את תגלית
חייו, הוא לא היה מוכן
לוותר.

הוא ידע שהוא נוגע
באוצר פלאים,
גם אם אינו מבין את
מהותו.
הספר הקדוש היה מונח
לפניו,
והוא היה חוטף מילים, נותן להן
לגעת בו,
לדבר אל מעמקי ליבו,
הן דיברו את שפת הלב - גם
כשמוחו לא קלט.

דווקא אז, המלחמות - אותן ידע
מכבר - גברו.
מלחמות מבית ומחוץ, מול כוחות
חזקים ממנו,
הוא נאבק, נלחם, התאמץ להחזיק
מעמד,
יודע היטב שהוא נלחם יד ביד עם
הרבי.

הכל התחיל מבדיקה שגרתית,
עקב כאב קל בעיניו.
הוא לא ייחס לה חשיבות יתר על
המידה,
אך כשהרופא התקשר וביקש לסור
אליו בדחיפות,
הוא הבין שמשהו הסתבך.

פני הרופא, חמורי ההבעה, אמרו
הכל
המילים שלו שנאמרו ביושב היו
חד משמעיות:
"הממצאים מעלים חשש כבד
לראייה שלך,
צר לי, אך הסיכויים שתמשיך
לראות אפסיים".

הוא היה בהלם מוחלט, מסרב
לעכל את הדברים,
רק עכשיו גילה את האור, רק כעת
טעם מתורת הנצח,
וכעת, האור שלו, אור עיניו, הולך
להחשיך!?!
רק כשהגיע לביתו, נתן דרור
לדמעותיו,
דמעות כאב, דמעות של פחד
מהבלתי נודע.

דקות ארוכות הוא בכה את
נשמתו,
עד שהוא נזכר.
הוא נזכר

באור
המופלא
אותו הוא גילה,
ברבי הגדול שלו, שהולך איתו
בכל מצב,
ובספר המאיר שהבעיר את ליבו,
ואם במלחמותיו הוא הולך איתו,
גם במלחמה על עיניו הוא יהיה
שם בשבילו.

הוא פתח את הספר,
ומבעד לים הדמעות,
הוא קרא את מה שהרבי כתב לו:
"כשאדם יודע שכל מאורעותיו הם
לטובתו
זאת הבחינה היא מעין עולם
הבא".

התורה הזו דברה ממש אליו,
והוא החל לקרוא אותה בשקיקה.

הוא גילה על ראיית פני הצדיק,
ועל התינוק שרואה את אימו -
והוא עוזב הכל ורץ אליה.
על התיקון הגדול של וידוי דברים,
שמתקן גם את העצמות השבורות.

דמעה קטנה זלגה אל הספר,
הייתה זו דמעה של תקווה,
הרבי מדבר אליו,
הוא ידע שאצלו נמצאת הרפואה
שלו.

הוא יצא מהבית אל החנות
הקרובה,
וקנה חבילה של מחברות,
בשקט, לבד, ישב עם עצמו,
מעביר את כל חייו,
הכל צף ועלה, הנפילות,
השבריות, העוונות והפשעים.

את הכל הוא כתב, מנסה להיזכר
בכל פרט.
שבועות שלמים ישב וכתב את
חייו,
וכשמחברות שלימות התמלאו
בכתב יד צפוף,
הניח אותן בתוך
שקית

הוא פתח את הספר, ומבעד לים הדמעות, הוא קרא את מה שהרבי כתב לו

גדולה,
והכניס אל תוך
מזוודה,
הוא ייקח אותן אל מי
שמוכן לשאת אותן -
הרבי שלו.

לאחר מסע מפרך הוא הגיע, אל
לב העולם,
אל מקום האש, בה יעביר את האש
שלו,
האש שכתובה במחברותיו.

הוא סיפר לרבי את הכל,
מיום בו הוא זכר את עצמו,

המשך מעמוד 18

היסודות שלי ויש שם שלום, אז הכל אחד והכל ברור.

לא שהייתי שם במצב הזה, אבל אני נמצא במצב הפוך לגמרי, ואני יכול להסיק מזה מסקנה פשוטה, שאם הייתה מאירה בי איזה אחדות, ממילא הייתה מאירה לי אותה דרך שאני צריך ללכת בה, וגם ממילא הייתה מוארת ומובנה לי בדיוק מהי הנקודה שאני דורך בה כעת, באיזו דרך אני מהלך עכשיו.

אבל כרגע זה ממש ההיפך.

אני נושא עינים לשמים ושואל:

ומה הפתרון? - - -

השמים התחילו להחשיך.

התרחקתי מהרכב מרחק גדול, חשבת לעצמי. אז נתחיל לעשות את הדרך חזרה.

אצלי ההתבודדות מתחלקת לשתיים, הדרך הלוח שאני הולך ומתרחק, והדרך חזרה כשאני חוזר לרכב והמחשבות שלי מתחילות להתאסף.

עכשיו, אחרי שהתבודדתי ודיברתי דיבורים גבוהים כאלו. באו והתאספו אצלי בראש כל הדברים הקטנים שאני קורא להם 'רשימת מכולת'.

אני לא אוהב אותם. הם מציקים לי ומטרידים את מנוחתי.

ועכשיו החלטתי לספר עליהם לה' בכלליות, ולומר לו שאני לא אוהב אותם ושצריך פתרון...

אבא, אני כבר חוזר לרכב, נשאר לי בערך רבע שעה הליכה, ואין לי כוח לדבר על כל הדברים האלו, כל הטרדות האלו שמפריעים לי ומציקים לי.

אפילו להתבודד בנחת על הדברים החשובים הם לא נותנים לי.

אין לי אפילו כוח לפרט אותם כמו רשימת מכולת מעצבנת, שאני עומד ואומר את כל הדברים שצריכים ישועה. אין לי כוח.

אני יודע, תוך כדי שאני אומר את הדיבור הזה, אני שומע בתוכי את הקול שמוכיח אותי ואומר לי שזה לטובתי. אני יודע את זה, אבל עכשיו אין לי כוח...

ואז עצרתי.

עצרתי והבנתי שטעיתי. והיה לי ממש הרגע הכי נעים בעולם להבין שטעיתי. ככה זה בהתבודדות, אפשר להבין שטועים - ויחד עם זה להרגיש הכי נעים בעולם.

הכל לטובתי.

גם הבלבול, גם הרשימת מכולת, גם פירוק העצמות, וגם זה שאני לא יודע לאיזה דרך ללכת. הכל לטובתי.

היהודי הזה, היה מחובר לסיפור.

נזכרתי בו עכשיו, בהליכה עם התורה. נזכרתי ברבי, ובסיפור שהוא רוצה שנספר לו.

נכון.

לא הכנתי מחברות, ולא

סיפרתי הכל,

אבל אני

מחובר

לאש

הכל היה כתוב במחברות שלו. ימים שלמים הוא פרט את הכל, הוא לא מיהר לשום מקום, הרי הוא בא לספר, לשתף, להתוודות.

הרבי שמע, ואשו הגדולה,

חיברה את שברי עצמותיו.

כשהוא חזר לארץ הוא הרגיש קל יותר,

הוא השיל מעליו משא כבד,

הוא גם ראה את הרבי, וגם סיפר לו

הכל.

וכשהוא ניגש לרופא שוב,

הוא כמעט וידע מה הוא יגיד,

הוא אדם אחר, עצמות אחרות,

מחובר, לחד גלגל דעינא.

בשקט, לבד, יושב עם עצמו, מעביר את כל חייו, הכל צפוי ועולה, הנפילות, השבירות

הזה.

בתוך הווידוי, יש

סיפור אחר,

זה לא הנפילה לבדה,

גם לא העוונות בעצמם.

זה השבירה והניתוק,

זה הלב שמרגיש עבד.

מול אותו הספר, זלגו עיני דמעות,

הורדתי את ראשי, חובק את דפיו.

ולחשתי.

"אני שייך לסיפור של הלב,

הלב, שרוצה אותך כל כך,

אבל המידות רעות שוברות אותך,

אני כאן כדי לספר לך את ליבי,

הלב שלמרות כל הנפילות שלו -

לא יעזוב אותך לעולם..."

ואכן,

הרופא לא ידע להסביר את זה,

העיניים שראו את הצדיק -

בריאות לגמרי.

את היהודי הזה, פגשתי אצל הרבי.

הוא נתן לי חוברת קטנה,

בה הוא גולל את סיפורו.

ראיתי יהודי פשוט,

שהתחבר אל הלב, ככה, בפשיטות,

החלבים בתורתו

מסע מרתק בין חבורות 'לטייל'

הר"ר
אליעזר
גל

החלום של בחורי בני ברק

ישיבת 'טל תורה'
עיר: בני ברק
נציג: הבה"ח נחמן קרישבסקי

התחנה:

לשבת יחד ולקבל דין מן דין...

**אני מבין מתוך
הדברים שלך,
שיש קושי עם
מגידי שיעורים וגם
ההתארגנות שלכם
לשבת יחד וללמוד זה
לא תמיד קל...**

בוודאי. בהתחלה היה לכל הקבוצה קושי גדול עם הלימוד, בעיקר כי לא היו שיעורים ולא היה מה שיכנים עוד עניין ללימוד ויפירה אותו, וזה באמת הוריד לכולם קצת את החשק והוציא את הרוח מהמפרשים, בשביל להתמיד בלימוד כזה שהוא לא בא ברגל צריך עקביות והתחדשות. אז ניסינו להרים יוזמה של 'מלווה מלכה' לסכם את הלימוד השבועי, ולקחת על עצמי את העול הכספי כי היה לי חשוב שזה יקרה. בסוף זה קצת נתקע בגלל ענייני תקציב, אבל עדיין זה לא מוריד מהרצון של הבחורים להמשיך ולפתח את זה.

**זה באמת, קשה
להחזיק לבד ואני
מקווה שתימצא הדרך
איך יוכלו לעזור לכם
בדרכון והכוונה, אבל
רצייתי לשאול איך
אתה מרגיש שהלימוד**

שחייבים להיות חלק מהקבוצה. בחורים פשוט רואים שזה נותן משהו אמיתי לעבודת ה', שזה ממלא את הנשמה ומחזק את הקשר עם רבינו וכולם רוצים להיות חלק.

**לפי מה שאני מבין
אתם לא לומדים רק
עם חברותות ולא כל
אחד בנפרד, אלא יש
לכם לימוד משותף,
תתאר לי רגע של
לימוד בקבוצה, וגם
מה היתרון שאתה
רואה בזה שאתם
יושבים כולם יחד
ולא רק כל אחד עם
החברותא שלו?**

הכוח של הקבוצה הוא אדיר. כשאתה לומד לבד, אתה תקוע בתוך הדעה שלך. ברגע שנפגשים עשרה בחורים, גם הבוגרים מהקיבוץ, וכל אחד מעלה שאלה או כיוון אחר, אם לומדים להקשיב אחד לשני, פתאום כל התורה נראית אחרת. זה משפיע על הלימוד של כל אחד בנפרד. זה מכניס אותך הרבה יותר לעניין ומחבר אותך לרבי באופן אישי.

ובפרט שמאוד קשה לארגן שיעורים, והגם שלטייל בתורתו רוצים לעזור בעניין, יש מגידי שיעורים שקשה להם להגיע לבני ברק, אז התחליף בינתיים זה

את טבילת האש הראשונה של מדור זה, שבמסגרתו אנו יורדים אל השטח הפועם, היכן שהדברים האמיתיים מתרחשים, בקבוצות הלימוד ובנקודות ההפצה של הנציגים המסורים, בחרנו להתחיל דווקא מקבוצה מיוחדת שעומלת כל יום לחפש את רוח קדשו של הצדיק בתוך תורתו, ולמרות הקושי הם מצליחים מעבר למשוער להתלכד ולהתאחד סביב לימוד משותף שמשנה את כל הקבוצה

כשירדנו לישיבת טל תורה הופתענו. לא בכל יום פוגשים בחור שבתוכו בוער מנוע שרוצה לשנות מהקצה לקצה, את המפה הישיבתית של לטייל בעיר כמו בני ברק. אבל זה מה שפגשנו כשהתיישבנו לשיחה עם הבה"ח נחמן קרישבסקי מיישיבת "טל תורה" בבני ברק שם הוא מספר לנו על התחדשות נפלאה, ועל הרצון לפרוץ את הגבולות ולנער את בני ברק מהאוירה הישנונית.

**הקבוצה שלכם ב"טל
תורה" הפכה לשם
דבר. איך הצלחתם
לאגד כמעט את כל
בחורי ברסלב בישיבה
סביב לימוד העיון?**

אני אגיד לך, זה באמת מעניין. מתוך 14 בחורים, 12 בחורים נמצאים בפנים באופן קבוע. ואפילו שהיוזמה התחילה מארגון 'לטייל', אבל הבחורים עצמם דחפו את זה כי הם רצו להתחבר ללימוד. אני, למרות שאני רק בשיעור א', לקחתי עליי את הניהול ואתה היוזמה לדחוף את העגלה במעלה ההר למרות הקושי, כי לי אישית זה נותן המון. אבל מה שהכי יפה זה הטבעיות, שזה קורה בטבעיות, בלי שום לחץ חברתי, אין לחץ על הבחורים

הזהב"ליקוטי מוהר"ן" משנה את המבט שלך על אירועים שקורים לך ביום יום?

זה משנה את כל החיים ממש כפשוטם של דברים. הלימוד בעיון, שהוא לא רק עיון שכלי, אלא התבוננות וחיבור של הדברים לחיים, הוא משנה לך את כל ההסתכלות על אותם דברים שקורים תמיד, לפני שלמדתי וגם עכשיו, זה לא שאין התמודדויות, אלא רק אתה הוא זה שמושגת. לפני שהתחלתי ללמוד בעיון, הספר ליקוטי מוהר"ן היה רחוק מההבנה אבל בעיקר היה רחוק מהלב והנשמה. היום, כשקורה לי משהו כמו איבוד שקית עם כסף, שזה משהו שקרה לי ממש לאחרונה, אני מבין שזה לא סתם. זה קשה, אבל הקשר שלי עם התורה של הצדיק פותח לך מקום חדש בשכל. העיון גורם לך להגיע להשגות גדולות יותר ולהבין דברים שלא רואים בקריאה רגילה, זה מאיר את החיים.

כשאתם לומדים יחד בקבוצה, עולה לכם לפעמים תוך כדי לימוד איזה תובנה מעניינת משותפת שהופכת לשיחת היום בין הבחורים?

האמת שכן, כשישבנו ולמדנו דיברנו בהתחלה, על הדיוק של לשון רבינו שהמילים שאדם יודע שכל מאורעותיו הם 'לטובתו' זה בלשון עתיד. דהיינו שהאדם צריך לחכות שהסיפור יגמר כדי לראות את הטוב וכל מה שאנחנו יודעים שזה טוב, לא שאנחנו רואים עכשיו שזה

טוב, אלא שאנחנו מסוגלים להתחבר לידיעה כזו שכל מה שיקרה בהמשך הוא טוב וממילא גם מה שקורה עכשיו הוא לטובתי ואני יראה את זה בעתיד. וזה תפס אותי וגם את החברים האחרים בצורה בלתי רגילה...

והיה עוד איזה נקודה, דיברנו גם על זה שלכל אחד יש 'עכו"ם' פנימי, וברגע שהוא מזהה את הרע שבו, הוא כבר מתחיל להעלות אותו לקדושה. כלומר עצם הזיהוי שאני בחושך, זה כבר התחלה של העלאה, והאמת שהתובנות האלו הם אלו שנותנים לך כוח גם כש'חשוך' ויבש בלימוד.

לטייל בבני ברק, אמנם יש כאן קבוצות של בחורים וכולל, אבל ההרגשה שלי היא שבני ברק נשאת קצת מאחור, ואני מאוד רוצה לשנות את זה. מרגיש לי שכל הפעילות הגדולה של הבחורים היא בירושלים. אולי יש עוד מקומות, אבל החלום שלי הוא שכל הבחורים של ברסלב בישיבות החסידיות בבני ברק יתאגדו לשלוחה אחת. אני רוצה שייפגשו באיזה יום בשבוע, כמו שיש את הפעילויות של ליל שישי בירושלים, וייצרו פה כנסים ופעילות אזורית. כרגע חסר לנו את המשאבים בעיקר של אברכים שיעזרו לכוז דבר להתפתח, אבל אני בטוח שיש פה יהלומים, רק צריך להתחיל ללטש

עצם הזיהוי שאני בחושך, זה כנר התחלה של העלאה

אותם!

לסיום, מה המסר שלך לבחור שעדיין מתלבט אם הלימוד הזה מתאים לו?

אני לא חושב שאפשר לשכנע מישהו בדיבורים שזה יפתור לו את כל הבעיות. המסר שלי הוא פשוט: תנסה. אני ניסיתי, לא ויתרתי גם כשהיה קשה ורק כשתטעם תבין.

בתחילת השיחה שלנו
הבנתי ממך שיש לך
הרבה מה לומר על
העתיד, איך אתה רואה
את ההמשך, בוא נדבר
על האני מאמין שלך
לגבי בני ברק. אתה
רוצה לראות פה שינוי
אמיתי, לא רק בתוך
הישיבה שלכם...

כן יש לי קצת קושי עם הקצב של

התבטחתי

טיול במסילות
הנפש הפנימיים
של ההולכים עם
התורה

פרולוג

רק להיות איש כשר

הוא יושב מולי. אברך צעיר שפניו מאירות בחן יהודי אמיתי. מעיניו נשקף עומק של איש בא בימים, כזה שכבר עבר מסע חיפוש ארוך ומפותל למרות גילו הצעיר. כשאני שואל אותו מה המטרה העיקרית שלו בחיים, התשובה שלו פשוטה, חותכת, ועם זאת עמוקה עד מאוד: "אני פשוט רוצה להיות איש כשר. זאת הנקודה האמיתית שלי".

בעולם הסוער שבו כולם

עולמנו.

החיוך לא מש ממנו כל הסיפור, והמילים הרוו את גם צמאוני:

פרק א'

כיפה של סוד

החיבור הראשון שלי לרבינו, לא התחיל בשיעור תורה עמוק או בהתבודדות לילית סוערת ביער. הוא התחיל בחפץ קטן, כמעט מצחיק.

בחור
הבלבול
הזה, אחד
מחבריי
הציע לי
לקרוא
את הספר
'האור
הגנוב'.

הזרע הזה, שנזרע בגיל שש, נבט בפתאומיות בכיתה ד'. וכך, מתוך דחף פנימי בלתי מוסבר, הודעתי להורים שלי שאני רוצה להיות חסיד ברסלב.

היה לנו בבית ספר 'ליקוטי מוהר"ן', והתחלתי פשוט להסתובב איתו לכל מקום. לא הבנתי ממנו הרבה. לא ידעתי מהן העצות, לא הכרתי את הדיבורים העמוקים. אבל משהו שם הדליק אותי.

היום אני יודע לקרוא לזה בשם - הנשמה זיהתה את התרופה שלה, עוד לפני שהשכל הבין את המחלה.

באותן שנים, הכרתי חסיד ברסלב אמיתי, היה זה רבי ליאור שי ז"ל, מראשוני המפיצים של ברסלב בתל אביב ובדרום. המראה של חסידי ברסלב - השמחה הפורצת, הפאות, הזקן, העוז ויראת השמיים - משכו את ליבי הצעיר ככחבלי קסם. חיפשתי קרבה אמיתית להקב"ה, ומאידך התחלתי לראות עד כמה העולם הזה מבוזבז ושבור כל כך.

פרק ב'

חיפוש שביל האמצע

אבל כמו כל התלהבות נעורים, גם ההתלהבות הזו דעכה כשהיא פגשה את מורכבות החיים. בגיל ההתבגרות הרגשתי שהכוחות הדרושים כדי להיות 'חסיד אמיתי' - כבדים מנשוא.

כפי שרבינו מלמד, שכנגד הכח המושך - עומד כח המכריח, שפשוט לוקח אותנו הרחק מן הקדושה. היו כוחות מכריחים כאלה, שזה היה נראה לי הדבר האחרון שאפשרי ליישם במציאות. אז פשוט ירדתי מהכיסופים האלו.

המשכתי את מסלול חיי כתלמיד תיכון דתי-לאומי רגיל. לקראת סוף התיכון, הרגשתי צורך להתחזק,

הזיכרון הראשון שלי מרבינו הוא מסכתא שלי ע"ה. הייתי אז בן שש, והיא הביאה לי במתנה כיפה לבנה, כיפה כזו שלובשים חסידי ברסלב, שמחתי בה מאוד, אבל המבוגרים ביישוב שבו גדלתי אמרו לי שלא כדאי ללבוש אותה פה. הם לא כעסו, אך העבירו מסר שקט וברור שזה לא שייך למחזורינינו.

עבור ילד בן שש, כשמשוהו מוכנס למגירה ומוגדר כ'לא כדאי', הוא הופך מיד לסוד מרתק. הבנתי שיש פה איזה משהו, סוג של כוח פלאי וסודי. לא ידעתי להסביר את זה, אבל המושג 'ברסלב' נצרב לי בתודעה.

רצים אחר הממון, המעמד וההישגים, הוא נראה כיצור מנותק שלא שייך למירוץ. אבל גם אצל אנשי הבעל תפילה, שכל דיבוריהם סובבים סביב "איך זוכים להיות איש כשר" - יש באמירה שלו חידוש מופלא.

החידוש טמון בכך שהמילים הללו יוצאות מכל עומק פנימיות הלב, ללא כחל וסרק.

הסיפור שהוא חולק איתי כעת אינו רק סיפור אישי; הוא סיפורו של דור שלם המחפש מים חיים לנפשם העייפה. מים עמוקים שירו את הצימאון, בתוך הזעזועים והערפילים הרבים כל כך האופפים את

ועברתי ללמוד בישיבה קדושה. אמנם ישיבה זו לא הוגדרה כישיבה חסידית-ברסלבית, אבל הרוח של התבודדות וחיפוש וצמאון לה' נשבה במסדרונות שלה.

דיברו איתנו המון על רבינו, על התבודדות. זה נכנס לי עמוק ללב, למרות שעדיין לא הגדרתי את עצמי בכלל חסיד.

אבל אז הגיע משבר כפול. מצד אחד, התחלתי ללמוד המון גמרא. אהבתי את הלימוד, העמקתי והצלחתי, אבל הרגשתי שהשמחה שהייתה אמורה למלא את הנשמה שלי מתוך לימוד התורה - חסרה. מאוד.

אני לומד תורה ואני אמור להיות מרוצה, אבל המציאות שסביבי הייתה בלאגן אחד גדול. המשבר השני היה חברתי והשקפתי. המשפחה שלי עברה דירה ליישוב אחר. נתלשתי בבת אחת מהחברים הקרובים שלי, ופתאום, הרעיונות שעליהם גדלתי הרגישו לי חלולים.

חייתי עם כל הלב את העקרונות שחינכו אותי עליהם, 'אל תחיה בשביל עצמך, תן את עצמך לעולם, לעם ישראל'. בהתאם לזאת הציעו לי להיות מדריך בקבוצות 'בני עקיבא', די בכך אם אציין שאלו אינן חבורות על טהרת הקודש...

הייתי מבולבל לגמרי, מעבר הדירה מאזור החברים עם המוחין, יחד עם הטשטוש בין העקרונות שחינכו אותי לבין האמת שהרגשתי שה' רוצה ממני, הפכו לי את הקערה. הרגשתי שבמקום להציל את העולם - אני צריך הצלה בעצמי.

חיפשתי את שביל הזהב. חבר קרוב אמר לי פעם: "כולם חושבים שרבינו זה קיצוניות, אבל באמת - רבינו זה דרך האמצע. אנחנו נראים קיצוניים רק בגלל ששאר העולם מכריח חזק מדי לכיוון השני".

פרק ג'

עיניים של רוצח

בתוך הבלבול הזה, אחד מחבריי הציע לי לקרוא את הספר 'האור הגנוב'. סיפורי התקרבות

מסע שמחחיל
בכיפה גנוזה
וממשיך בחיפוש
אחד יראת
שמים אמיחית
| רגעי פחד
מוות מול רוצח
בוואדי בירדן
שמביאים עד
לאומן | הדרך של
"לטייל בתורתו"
פוחחת את הלב,
ומובילה חזרה
אל הפשטות
והתמימות

הר"ר
יוסף
ליפשיץ

הדרך הבליחה

כשאתה הולך עם תורה, אתה פתאום מרגיש שרבינו מדבר איתך באופן אישי

חזרנו לארץ, קניתי כרטיס, ואמרתי לעצמי - לפחות פעם אחת בחיים אני אהיה באומן.

הנסיעה הראשונה לאומן שינתה הכול. הגעתי אל הציון, עשיתי שם את סיום מסכת בכורות שגמרתי בוואדי הירדני, וזכיתי למתנה ששום שיעור עיוני לא נתן לי קודם לכן.

רבינו נתן לי מה שאף אחד אחר לא הצליח לתת. הוא נתן לי את היכולת להתמודד עם המציאות, ולשמוח בה בדיוק, אבל בדיוק, כמו שהיא. אם הייתי עצוב מזה שההורים עברו דירה, או מזה שאני לא לומד בישיבה שרציתי - פתאום, באומן, הכול נמחק. הרגשתי שמחה אדירה במה שיש לי עכשיו. הרגשתי שאני במקום הנכון.

זו נקודה עמוקה בתורה של רבינו, היכולת למצוא את השי"ת בתוך השבר, למצוא את התכלית דווקא מתוך הבלבול.

רבינו נתן לי גם את מתנת ההתבודדות - אפילו דקה אחת ביום של דיבור אמיתי עם הקב"ה, זה שינה את כל המבנה הנפשי שלי.

מצאתי בברסלב את העזות דקדושה שחיפשתי כל חיי. עזות שלא באה ממקום של גאווה, אלא ממקום של אמת בוערת.

פרק ד'

לטייל בתורתו

משם, לא חזרתי לישיבות הרגילות, אלא בחרתי ללמוד בישיבת 'אבינועם' - מקום שבו בחורים מאפשרים לעצמם לנסוע לאומן, לחפש, לגעת בנקודות הפנימיות של הנפש.

באבינועם, פגשתי מושג שהפך למוטו המרכזי של חיי: 'ללכת עם תורה'. מיטב מגידי השיעורים

בלי מילים, הוא סימן לי שהוא הולך להרוג אותי. זה לא היה איום ריק, פשוט ראיתי את המוות מול העיניים שלי.

האדרנלין געש בדמי. נסוגתי לאחור במהירות, חזרתי בריצה לחברים, ופתחנו במנוסה מהאזור, כשהלב שלנו הולם בפראות.

רק כשהצלחנו להתרחק ולהגיע למקום מבטחים - עצרתי. עמדתי שם, מתנשם

מפעמים, של יהודים שזכו להגיע לציון רבינו הקדוש בכיסופים או אפילו בעל כורחם...

הניצוץ שניצת בתוכי בילדותי, התחיל לבעור מחדש.

בתקופה ההיא הייתי טיילן בנשמתי. חרשתי את מסלולי הארץ ברגליי, אבל מעולם לא חשבתי לטוס מחוץ לגבולות ארץ ישראל. אפילו דרכון לא רציתי להוציא.

בלי מילים,
הוא סימן
לי שהוא
הולך להרוג
אותי. זה
לא היה
איום ריק

בכבודות, מלא באבק המדבר, ונעמדתי להתפילת תפילת מנחה.

מוקדם יותר באותו מסלול, אחד החברים דיבר על נסיעה לאומן, ואני פטרתי אותו בתשובה הקבועה של "זה רחוק לי". אבל עכשיו, בתפילת המנחה שלאחר ההצלה, הלב שלי נפתח.

עבר לי בלב רגע של בהירות. אמרתי לריבנו של עולם: "אבא, אם אנחנו יוצאים חיים מהסיפור הזה עכשיו, בלי עוד סכנות - אני אסע לאומן".

באותו לילה, במאהל, פתחתי שוב את הגמרא שלקחתי איתי, ולאחר שעת לימוד הגעתי לסיום מסכת בכורות. ההבטחה נחתמה בנפשי, אני נוסע, ועושה סיום מסכת באומן.

אבל אז הציעו לי לבוא לטיול בירדן - שהרגישה לי תמיד חלק מהארץ המובטחת לעם ישראל. השתכנעתי, הוצאתי דרכון, ויצאתי עם קבוצת חברים למסלול באחד הנחלים המבודדים בעבר הירדן המזרחי.

זה היה מסלול ארוך, פראי ונטול קליטה סולרית. היינו לבד לגמרי. בשלב מסוים, התפתח איזה וויכוח בין החברים, והתרחקתי קצת כדי לתפוס פינה שקטה.

ואז, בתוך הדממה המדברית, זה קרה.

מולי הופיע לפתע ערבי ירדני. הייתי לבדי. הרמתי את העיניים והמבט שהוא החזיר לי הקפיא לי את הדם. היה לו פשוט מבט של רצח בעיניים.

"אבא,
אם אנחנו
יוצאים
חיים
מהסיפור
הזה -
אני אסע
לאומן"

הבנתי שהתיקון שלי עובד אך ורק דרך החברים.

"בסוף, ברוך ה', מתגלה לאדם שכל מה שהוא חיפש נמצא ממש כאן, בתוך האוצר הזה של רבינו. ובשיא הפשיטות. לא צריך להיות קיצוני או מתוסבך, צריך רק לרצות באמת להיות קרוב." "שאלת מה המטרה שלי בחיים? התשובה שלי פשוטה - אני פשוט רוצה להיות איש כשר. זאת הנקודה האמיתית שלי."

לאהוב, נתנה לו את המקום להיות לבד עם השם יתברך, בעוד דיבוק החברים העניק לו את התיקון שצריך לעשות עם הזולת. זהו האיזון המושלם שחיפש כל ימיו. "היום, כשאני מסתכל על ליקוטי מוהר"ן, על הציון באומן ועל העצות הפשוטות", הוא חותם, "אני פשוט יודע שהגעתי הביתה."

אך ורק דרך החברים.

ההבנה הזו ריפאה אצלי משהו עמוק. אני, שחוויתי נתק כשעברתי דירה והרגשתי שרוב האנשים רק מחלקים לי עצות מלמעלה, מצאתי חברותא אמיתית. התחזקנו אחד מהשני ברמות שקשה לתאר.

זה מדהים, כשאתה הולך עם תורה יחד עם חבר, זו חברות נצחית. אתה יכול לפגוש אותו אחרי עשרים שנה, והשאלה הראשונה לא תהיה 'כמה ילדים יש לך' או 'איפה אתה עובד?' אלא 'ישר צוללים לנקודה, למהות, לתכלית' - "אם איזה תורה אתה הולך..."

מבית 'לטייל בתורתו' השקיעו זמן וכוח על מנת להגיע אלינו לישיבה, ופתחו בפנינו צוהר לעולם האמיתי של רבינו.

לא רק ללמוד ליקוטי מוהר"ן כתורה עם עצות פשוטות, אלא לקחת תורה אחת, להפוך אותה למשקפיים שדרכם רואים את העולם, לחיות אותה, לנשום אותה.

הנקודה המשמעותית ביותר בחיבור שלי הייתה כשהלכתי עם תורה ל"ד, שבה רבינו מדבר על שלושת הנקודות: הצדיק, החבר והאדם עצמו. לקחתי את התורה הזו וממש הלכתי איתה יומם ולילה.

זה מילא את הנשמה שלי. כשאתה הולך עם תורה, אתה פתאום מרגיש שרבינו מדבר איתך באופן אישי. נקודת הצדיק הופכת לממשית, אתה מבין שזה הכרחי לחיים שלך.

מעבר לצדיק, גיליתי את עוצמת החברות.

פעם, בתור בן ישיבה שרק רוצה ללמוד גמרא, לא הייתה לי הרבה סבלנות לחברים. חיפשתי תכלית. אבל פתאום, דרך תורה ל"ד והשיעורים ששמעתי, הבנתי שהתיקון של הנשמה שלי עובד

א פ י ל ו ג

הפשיטות שבאוצר

האברך שמולי מסיים את כוס התה שלו, ונראה ששלווה גדולה אופפת אותו.

ההתבודדות שהוא למד

לומדים, נבחנים ומתחזקים יחד

עם סיום זמן הקיץ התכנסו ביום שלישי, פרשת ואתחנן, לומדי מתיבתא דרב נחמן - סדר הערב בביתר עילית לערב גיבוש ודיבוק חברים ביישוב בת עין הסמוך לביתר. במהלך הערב ישבו הלומדים בדיבוק חברים לערב של הוהיה על קיץ שלם של לימוד והעמקה בתורה. קודם לכן התקיים מבחן הסיכום על תורה ד', שבו ביקשו הלומדים להיבחן באמצעות דפי מבחן ועטים, מתוך רצון לקצור את פירות הלימוד ולהפוך את הידיעה לקניין.

לפרטים על מתיבתא דרב נחמן - סדר הערב בביתר עילית:

04-3131542

לטייל בעין העדשה

א ברסלב'ער ליל שישי - בליל שישי ייחודי

במוצאי י"ז בתמוז התקיים בבית המדרש "אור אברהם" בירושלים ליל שישי מיוחד במסגרת "א ברסלב'ער ליל שישי", בהשתתפות קבוצות בחורי ישיבות מכל רחבי הארץ. הערב כלל לימוד משותף בתורה הזמנית בעיון, פעילות עם ר' אוהד מנבאום, שאלון אישי והגרלה בין המשתתפים, וכן נחנך לוח מודעות מפואר לעדכוני הפעילות. מצורפת גלריית תמונות ייחודית.

המתיבתא דרב נחמן בצפת ממשיכה לגדול ולהתרחב

בתקופה האחרונה השקיעו אחראי
מתיבתא דרב נחמן בצפת מאמצים
רבים במטרה להרחיב את המתיבתא,
לצרף לומדים חדשים ולשפר את
מסגרת הלימוד במקום התקיים שיעור
מיוחד מאת ר' יהושע קליין, נערך
כנס ללומדי המתיבתא, שבו הוצגה
ללומדים תוכנית חדשה לחלוקה
לקבוצות לימוד, כיום לומדים
במתיבתא מדי יום כ- 40 אברכים.
לפניכם גלריית תמונות מהלימוד,
מהשיעור ומהכנס המיוחד.

לפרטים על מתיבתא דרב
נחמן צפת: 04-3131544.

אם אומן היתה עליך

מה היית
מענה?

אני בלעדיה איני יכול
(חזון פותח"ד)
אומן
עליך
רבי
הריני
מוכן
ומזומן
בשבילך

פנים חדשות בקרוב באומן

פרטים
בקרו